

ნია ბეჟელი

ეს რომ ნახსტრი
მწერესტაუბის...

ISBN 978-9941-429-91-0

9 789941 429910

ნის ვინჯე

ეს რომ ნახსენი შექნეს

ქვენი

ქვენი

2016

კორექტორები: **თამარ კვიციანი**
ნინო კვიციანი

დამკაბადონებელი და
კომპიუტერული უზუნველყოფა – **მარიკა ლეჟინაძე**

ISBN 978-9941-429-91-0

სვტორისაჲს

სინარული და ტკივილი, აღტაცება და სევდა, ცრემლის ნაბეჭე-
ლებში იმედის გამონათება, – პოეზიის განუყოფელი თანამგზავრია. ეს
ემოციები ასაზრდოებს ამ ახალ კრებულსაც. გარდა ამისა, აქ არის კიდევ
ზაღაღც – სიმბოლურ-გროტესკულ-ეპატაჟური, მავრამ არა – უიმედო-
ბა...

რატომ ვდუმიდი აქამდე? – ვეკითხები ხოლმე საკუთარ თავს... ჰგავდა
თუ არა დუმილს ჩემი ცხოვრება – ამანე პასუხს ჩემსავე სტრქეტიკებში
ვბთულთბ:

„დუმილი მოჰგავს ვულკანთა ნამობს,
სიწყნარის ჭერქვეშ ნმაური ბორგავს;
რამდენი ბოღმას – დუმილში ახრჩობს, –
აუტანია უსიღყყო ძრწოლას...“

რწმენა იმისა, რომ ქვეყანას მამულიშვილები და კომპეტენტური
ადამიანები მართავდნენ, სინამარ-ცხადში ვაქრა (განსაკუთრებით, ამ რა-
მოდენიმე წლის წინ). მიფხედი, რომ დადგა დრო, როცა სულიერებით
გაჟღერთილმა და ერის წყლულის დამნაანა-შემფასებელმა ადამიანებმა
უნდა შეავსონ სივრცე, რომელიც დღეს ათასი ჯურის ლაზღანღარას და
მარბინეუს აქეს დაკავებული:

„მეგონა, ბრძენ მამამთავართ თუ ეპყრათ ქვეყნის საჭენი...
ეტყობა, ღამის ძილ-ღვიძლში ღამიან თცნებებს აფყვი...
ამ გასაჭირში მთასავით დამიხორგდა სათქმელი,
ვერაფერს გავნდი ტირილით, ვერსად წავიღე ჩივილი...“

ეს ლექსები ჩვენი ცხოვრების და თანამედროვე საზოგადოების მოღ-
ვაწეობის სატკე და ანარეკლია; მზავალ მანკიერებათა გამო, გულისწყვე-
ტა და სინარულია; შემფთობაა – ემოციათა შეუკავებლობა... დას-
მული კითხვაა ქარბიშლის გდავლის შემდგომ, სწრაფვაა ნანატრი
მწვერვალებისაკენ:

„ბედის მშვილდებმა ქარბიშლებით რაც იავქარეს,
დრო, სიავესთან წილნაყარი, კვლავ იავარქმეს,
პორბინტები - გალურსმული თეთრ იალქანზე, –
თუ დაუბრუნებს ჩვენს ცხოვრებას აზრს, სიამაყეს...“

„იქ რომ ნანატრი მწვერვალებია,
შავი ლანდები მწუხრით ნისლავენ,
ლურჯი სიზმრები სადღაც ქრებიან,
გულქვა მხედრები წამებს თიბავენ;
აქ, ცის ლაჟვარდშიც არაფერია,
წამოსახვამიც იმედს მიკლავენ;
აზრში სათუთი თუ რამ მშთენია,
აღმოფხვრილია ძირით-ძირამდე;
ცხადიც, ზმანებაც ბინდის ფერია,
ველარ გავაჯან, ალბათ, დილამდე;
აბა, ამ ქვეყნად რა დამჩინია,
ლამაზ თცნებებს თუ ჩამიკლავენ.“

მაინც... ჩემი იმედიანი მზერა აღამიანისკენაა მიმართული. მაინტერესებს - რა ამოძრავებს, რისკენ არის მიდრეკილი - რა ასულდგმულებს... მინდა დავინახო და ვალიაბო აღამიანი, როგორც უმაღლესი სულის გამოვლინება, პატივი ვცე და მოვეფერო... ჩემი სურვილია, მათ სულში სინათლე ჩაიღვაროს - გაბწყყინდეს და გაცისკროვნდეს მათი აზროვნება:

„მარადიულ სიბოღან ლღვება ერთი შეგნება,
გზნება უბიწოების - სიყვარულის შეგნება.
ხელები მაქვს გაწვდილი, მზეო, თუ მითენდება;
სანამ მზეობ - ანათებ, ამ გულს ალი ენთება,
გადმოღვარე სიკეთედ - სიყვარულის შეესება, -
ვუძღვნი აღამიანებს, ვით უსაზღვრო ფერებას.“

იმედი ჩემს გულს არასოდეს ტოვებდა... თუ ტრავგეულმა ეპოქამ, სწავლასწავა უბედურებათა გამო, შექმნა კამიკაძეები, მჯერა - იგივე ეპოქა შექმნის აღამიანებს, რომლებსაც აღაშფოთებთ სისასტიკე და გასაძმობად ვანწირულ „თათთ ბალახს“ ჩემსავით დაუჩოქებენ...

გამიზარდება, თუ ჩემს ლექსებს ხალხი მიიღებს და შეიყვარებს, მაგრამ უფრო მეტად გამიზარებს შედეგი - აღამიანების ხელით და გულით გამოწვდილი სიკეთე, ჭკვიანობი სიყვარული მოძმისა და ზრუნვა ქვეყნისათვის; მაშინ ჩემი „ხეც“ არ განმება და იყვავილებს... სწავ რამ მიზანი, გაწმუნებო - არ გამაჩნია.

მნამს

თოთო ბავშვივით ვაზის კვირტის ათინათება,
სიცოცხლისათვის კიდევ ერთი კარის გაღება,
ნაზამთრალ გულში იისფერი შემონათება, –
მნამს გაზაფხულის დიდებული შემობრძანება.

სიყვარულისთვის ერთგულების ფიცის დადება,
მოყვასთა შველა, დახმარება, ხელის განწვდენა,
სამშობლოს ნახვა, შეყვარება, გულის ანთება, –
მნამს ამ გრძნობისთვის თავდადება, სისხლის დანთხევა.

მნამს წელთა ბრუნვა, ისტორია და მღელვარება,
მოძრაობაში საუკუნო ფორმა-ცვალება,
ბრძოლა-ყიჟინი, თაობათა გადაძახება,
გარდაუვალი ესტაფეტა – გადაბარება.

მნამს ფსალმუნებში გარდასული სულის ნათება,
უფლის ხატებთან სხივოსნური მისადაგება,
წმინდანთა გვემა, ცოდვებისგან სულის განწმენდა, –
გადარჩენისთვის სანთელივით მათი დაღვენთა.

წმინდა სამების უწმინდესი მაღლის დაშვება,
მონანიება – გარდასახვა, ფერისცვალება,
უფლის შეცნობა, სინანულით თავის დადრეკა,
მნამს მის საფლავთან ღვთაებრივი ცეცხლის ანთება!..

მწამს ლაღადისი, საუკუნო და დანანება,
გრძნეულ სხეულის სამყოფელში ვნება-დათმენა,
სულთა ზეიმი – ამ ჯოჯოხეთს როცა გასცდება
და იმიერში საბოლოოდ გადაბარგდება...

თუ ბედი ინებებს...

თუ ბედი ინებებს –
იქნება მომღიმარი,
ვიქნები, თუნდ, წყარო –
მდელოზე მომდინარი;
ხევში მოთარეშე,
ქარებთან მორკინალი,
ამაყი ირემი –
მთით მთაზე მომყვირალი;
კლდეზე დაღვენთილი
ღვარცოფი – მოტირალი,
ტბაში არეკლილი
მთოვარი – მოცინარი.
მთის წვერზე მზის სხივი –
პირველი ათინათი,
ჯიხვების სამყარო –
ციცაბო-კალთიანი;
სიო – აბეზარი,
ბალახი – ცვარიანი,
გვირილა, ღიღილო, –
პირიმზე – ვარდიანი;
ფრინველთა ჟრიამულში

დილა – მალვიძარი,
ტოროლას საუფლო –
ლაჟვარდი ადრიანი, –
ყვავილთა მგოსანი
და ენა მადლიანი...
თუ ბედი იქნება
შემნე და მომლიმარი,
ვიქნები, თუნდ, წყარო –
მდელოზე მომდინარი.

სული ქართველთა

რაც ჭირთათმენა, განსაცდელი გამოიარა,
იყო დიდება – სახელოვან გმირთა – ქართველთა,
დრომ, ქარტყხილმა, რაც სიმდიდრე შემოგვინახა,
ვთქვი თაყვანცემა – დავიჩოქე ყველა ნანგრევთან.

დიდება ქართველს – დამარცხებას ვინც არ დანებდა,
ვინც ლოცულობდა, ცივ ლოდებზე ღამეს ათევდა,
სამართლიანი გამარჯვება ღმერთს შეავედრა, –
იყო ხელმწიფე, დედოფალი – ღირსი ქართველთა.

ვინც ფსალმუნები გადმონერა, გადმოათეთრა,
ევნო, ენამა, – სამშობლოსთვის ვინც ჩაიფერფლა;
ვინაც ქართული ანბანთქება ამოამღერა,
იყო დიადი და პატივი არ შეიფერა.

მიმოდოდა ხმელად, ველად, ზღვად – ფეხშიშველა,
წმინდა გრძნობები – სიყვარულით ღმერთს შეაფერა;
ქვეყნიერებას განსაცდელში სული ჩაჰბერა,
ნაილო ტაოს – უდაბნოში ცას შეაკედლა.

სამშობლოსათვის თავდადება ვინც დაისახა,
უხმო წმინდანებს და პირჯვარი გარდაისახა;
ვინც გასაჭირში ძმად გვიგულა და გაისარჯა,
გააპო გული საქართველო შიგ ჩაისახლა.

ვინც საფუძველი განამტკიცა და აღაშენა,
ყარიბობაში წმინდა ძვლები ვინც შეასვენა,
განძთა ქვეყანას ხელი ახლო და მოეფერა,
ვინც მტერი იცნო – მოლალატე და შეაჩვენა.

ჟამი რეკავს და აზანზარებს ცოცხლებსაც, მკვდრებსაც,
უნდა ახსოვდეს ყველა დროში ერსაც და ბერსაც,
მათი დიდება დააკნინოს – არ უშვებს ზენა,
სისხლით ნაწერი სტრიქონები არასდროს ქრება.

პოეტი - პოეტს

ამ ეკლიან ქაუხებში
საუკუნე ვიარე,
აღბათ, კარგად შეამჩნევდი
პირდაღებულ იარებს,
შეამჩნევდი ჩემს ხომალდზე
ჩამოფლეთილ იალქნებს;
ვიცი, ფიქრობ, დანანებით,
თავი რით გავიტანე...
ახლა, როცა ზურგის ქარი
არხეინად რიალებს,
თანამგზავრნი რატომ გავხდით,
უკვირს ადამიანებს...
ეს ხატება, შენ რომ გახლავს,
ვატყობ, გულს დამიამებს...
მანც ვფიქრობ, სინანულით,
ცოტა დაიგვიანე,
ჩემს ბალებზე მძიმე ჯვარით
როცა გადაიარე...

სკვლის ანგელოზი

შენი სუსტი მხრები, ნაზი სილუეტი,
დილაადრიანად, სასაფლაოს კვეთავს...
როგორც ლანდი ქვებში, თვალთა სახოვანი
მოგაცილებს ხშირად, ვაჟი ახოვანი.
მაგრამ! – მოჩვენება სიზმარივით ქრება,
სასაფლაოს კართან თქვენი გზები წყდება...
მწვანე, როგორც ტბაში დაღურჯული ზეცა,
თვალეbs ეფინება დიდი სიღრმეები,
უსაზღვროა დარდი, უსაზღვროა სევდა, –
თქვენი ერთად ყოფნა არ ინება ღმერთმა...
როდის, როგორ, რისთვის? – ჩაიხლართა ბედი...
იქნებ? – თქვენს სიცილში ეშმას ჩაელიმა,
იქნებ? – ანგელოზსაც დუმძიმდა ფრთები, –
დაღლილს, თქვენს მკლავებთან მასაც ჩაეძინა...
...ახლა გიხმობს, გიწვევს საცეკვაოდ, ფრენად,
შენც გაუღე კარი კარჩაკეტილ სენაკს;
დაუჯერე, ისევ, უფაქიზეს სმენას,
მოიშორე ცრემლი, დაიოკე ღელვა...
შენს უძირო თვალეbs, სიღრმეების ელვას,
გადააქცევს ფერი ულამაზეს ფრესკად.

აჰი სიზმარი

სიზმარი ვნახე, მიწას ჰქონდა შავი ბზარები,
ბზარნი განიხვნენ და დაიძრა მთა ვულკანებით.
ვერ მოვასწარი სულის მოთქმა, ვერცა ყვირილი,
თავს წამომადგა შავი ტალღა ავი ყვილით...
არ ვიცი როდის... ცამ ღრუბელი გადაიყარა –
მე ორი ქვეყნის გასაყართან ვიდექ კარებში
და მოწყალებას ლურჯი ფრთებით დავატარებდი...
სათუთი ხელით მივეახლე ყველა იარას,
ცად-აღრენილი დავამშვიდე შავი ტალღები,
საკუთარ თვალში არეკლილი მზის სხივით ვმოსე,
წარინჯისფერი გარდავსახე ცისფერ ზვავებად,
გადავაფინე მთის ჭრილობებს ლურჯი სტავრები,
კვლავ დავამსგავსე დედამიწა ცისფერ პლანეტას...

მე მესმის შენი...

მე მესმის შენი, პოეზიავ, განა არ მესმის?
შენ უნდა ხსნიდე ჯოჯოხეთის დახშულ დარაბებს;
მზის ბილიკებით ეშვებოდე სულის სარკმლამდე
და ბრილიანტებს, ალაგ-ალაგ, გზა-გზა ფანტავდე, –
რადგან უყვარხარ, გამორჩევით, სულით ლამაზებს...
მაგრამ განგებით... უფრო ხშირად ყულფებს ამზადებ
და მასში აქსოვ, შიგადაშიგ ოქროს ქარაგმებს...
როცა სათავე ამოხეთქავს უკვდავ წყაროებს,
მაშინ რითმები ქარაგმებში სიბრძნეს აქსოვენ,
მაგრამ! ვაი რომ, არ იყენებს ამგვარ საზრდოებს, –
ავაზაკები შენს დიდებას აღარ სწყალობენ...
ვაი, რა ცუდად იხარჯება ოქრო-მარაგი,
ვერ შეაძრწუნებს, ვერ შეაღლობს ავ კაცს ქადაგი;
ვით უსაზმნოა წყალთა შინა ხმა და ლაღადი,
კედელთა ზედა შეაყარო ბარდა მარცვალი...

ღვთაებრივი განაწესი

ბოლომდე უშვებს ზვირთებში აფრას,
ვილაც ქარიშხალს თავის ბედს ანდობს,
ამღვრეულ ზღვაში ჩაანებს კალამს –
და ამ გრძნობების სილალეს ამკობს!..

ვილაცა სასმისს ბოლომდე შესვამს,
ამოუდგება მხარში ტიტანებს,
მერე, შედგება მონასტრის ბერად,
დაემხოზა და მწარედ ინანებს.

ვილაც განგებამ დაბადა ნიჭით,
მას განდიდების მანია ხიბლავს,
მორგებულ ნიღბებს მალიმალ იცვლის
და ამისათვის ყველაფერს სწირავს.

ვილაცა მიზნებს ქარ-ცეცხლში აწრთობს,
მის ნაპერწკლებში იმედებს ჩარხავს,
ბობოქარ ვნებებს არასდროს ახშობს
და საბოლოოდ კოცონი დასწვავს.

ვილაცა კარებს ძალუმად ამტვრევს,
თავის ტაქტიკას არასდროს არ ცვლის,
არადა იცის... გზადაგზა დასდევს,
გვერდიდან ვილაც გასაღებს აწვდის...

ვერავინ უხშობს მგზნებარე სწრაფვას,
ვილაც ვერ იტანს ცხოვრებას მდორეს,
დაედევნება ცხოვრების ტრამალს
და არ ჩაჰყვება არასდროს მორევს.

როს, აფროდიტეს ღიმილი დასწვავს,
ვილაც ერთბაშად ყველაფერს კარგავს,
მერე სიგიჟეს – სიყვარულს არქმევს,
რადგან მიიჩნევს დანარჩენს ფარსად.

არ ესირცხვება, ყოველდღე ვაჭრობს,
ვილაცა გრძნობებს იაფად ყიდის,
მერე ამისთვის სასტიკად ნანობს
და საბოლოოდ უფალთან მიდის.

ვილაც სიკეთეს ვალებად იხდის,
თავის წესს მუდამ მტკიცედ მიჰყვება,
გზადაგზა ჩრდილში არასდროს იცდის
და არ აპირებს უკან მიხედვას.

ვილაცა დადის სოფელში წყნარად,
ექებს – უჩუმრად აგროვებს ღალას,
იღწვის, ახამებს ფერების გამას
და ისტორიულ ტილოებს ქარგავს.

ვილაც სივრცეებს თაღებში აქცევს,
გაფანტულ სხივებს დაშლის ფერებად,
ერთ მშვენიერ დღეს, მოხატავს ტაძრებს
და გარდასახავს ლამაზ ფრესკებად.

ვილაცა გრძნობებს აგროვებს სათუთს
და არ ანუხებს ცხოვრების ღელვა,
ამქვეყნიური სიამე არ სურს,
ის სხვა სამყაროს აქებს და ხედავს.

ვისაც უბოძა ცხოვრებამ განძი,
ძვირფას საუნჯეს გულგრილად ფანტავს,
ვილაცა ცეცხლშიც უვნებლად გადის,
ვილაც თავის თავს არასდროს კარგავს!..

ათას წლის შემდეგ

ერთხელ, ზმანებამ
საკვირველი რამ დამანახა,
ათას წლის შემდეგ
ჩემს ქალაქზე გადამატარა;
დრომ, ბუნდოვანმა,
ბარიერი ისე აღმართა,
მე ვერ ვიცანი
ჩემი სახლი – ჩემი ფანჯარა;
ვერ დავინახე
გაღებული ერთი დარაბაც –
და დავყურებდი
უხმო ქალაქს, ნგრეულს – არარას...
გაქვავებულმა,
ხორკლიანმა, უწყლოდ გამშრალმა
მინამ და მდელომ
უიმედოდ შემომლაღადა...
მაშინ რომ, თვალმა
გამომშრალმა, ცრემლი დაღვარა,
მაშინ რომ, სევდამ
ნამუსრევმა, სული დაღარა,
მაშინ რომ, გული
საუკუნო განცდამ დალახვრა,
რაც მიკარნახა,
შთამაგონა სიმმა ჩამწყდარმა,

ვთქვი: ეს ქუჩები,
ეს ქალაქი ჩემსას არა ჰგავს...
სანამ ტკივილი,
უსაძლისო, გულმა ატარა,
სანამ ცრემლებმა,
მადლიანმა, მიწა დანამა,
გადაირბინა,
კიდევ ერთხელ, წელმა ათასმა –
მიძინებულმა
გაიღვიძა მწვანე საფარმა, –
ვთქვი: მე დავბრუნდი! –
დაუბრუნდა მიწას სიცოცხლე
და დავიჩოქე
თავდახრილმა თოთო ბალახთან...

ეპოქა

გალაკტიონ ტაბიძის „გრიგალის“ გამო

დულდა საუკუნე, ზღვა და გაორება,
გლევდა ჩამწყდარ სიმებს ქარი და გოდება,
ნავი ქანაობდა გრიგალთ დანებებით,
იდგა გოლიათი ლურჯი ზმანებებით.

ნაცნობი ხმაური – ველური ყიჟინით,
გზები სისხლიანი – ეკლით და კივილით;
ჩამკვდარ ოცნებათა სივრცის დამონება
ახშობს გენიოსის ფაქიზ აზროვნებას.

ფრთები? – დემონური, შავი, უსახური,
ლაჟვარდს რომ ედება ფერით ჩაკირული,
აზრში გაყინული ხავსთა დატბორება,
გამჭკნარ ყვავილების ქვათა დამონება.

კარი დახშულია, ხმაურობს გრიგალი,
ტახტის ნამსხვრევებზე მძვინვარებს მირკალი,
სადაც ქანდაკებებს ფიქრი ეკრძალებათ,
ლანდები ტრიბუნებზე ერთმანეთს ენაცვლება.

ასეთი საუკუნე მიჯნათა კუნძულია,
გონება ველარ სწვდება, გონება უძღურია...
ვილაცა კოცონზე სიცოცხლეს ამთავრებს,
უგნურთა ბრბოები ყრილობებს მართავენ.

მზე დაკორტნილი, სისხლისფერი – სხვაგვარად ღვივის,
ოკეანეებს მოსდებია სილურჯის შიში,
ცეცხლის ნაზავზე ანთებული გრიგალი ინვის,
ჩუმად ხმაურობს პოეზია და ლაღადისი...

დგას ხომალდებთან – დანეწილი ამაოება,
ზღვა კვლავ იბრუნებს დანაპირებ განმარტოებას,
სული, დახშული სარკმელიდან ცად იმზირება,
დახვასებული მორევები კვლავ ინმინდება.

ბედის მშვილდებმა ქარიშხლებით რაც იავექარეს,
დრო, სიავესთან წილნაყარი, კვლავ იავარქმნეს,
ჰორიზონტები – გალურსმული თეთრ იალქანზე, –
თუ დაუბრუნებს ჩვენს ცხოვრებას აზრს, სიამაყეს...

სიკეთის მარცვალი

ადამიანი დაეძებს რასაც,
მავედრებელი მოითხოვს რასაც, –
არ არის მხოლოდ ნივთი ბრჭყვიალა,
ანდა, ძვირფასი ოქრო და ლალი.

ჩვენ არც კი ვიცით, ზოგჯერ, რას ითხოვს,
ან რისთვის არის ის დამამშვრალი...
რა უბრალოა – არადა, თითქოს,
სიკეთის თესო ხნულში მარცვალი...

ვის აღმოხდების, ან ვინ მიაგოს
საჭირო სიტყვა? – ვით უფლის განძი;
ვინ არის იგი – ის მაღლიანი,
ვისთვის იღება სამოთხის კარი...

ცას შესევია ავი კალია

ბოროტის გული ცრუ და ხარბია,
შორით მოსულის მზერა შავია...
ცას შესევია ავი კალია,
მძიმე თავთავებს თავი ჩახრიათ...
სულს რაც წმინდათა-წმინდა აჩნია,
რაც ოდითგანვე ჩემი ხატია,
ის, რაც მებოძა და მაბადია,
სისხლით დავიცვა, ჩემი ვალია...
ცას შესევია ავი კალია,
შორით მოსულის მზერა შავია...
ახლა სამკალი თავზე მაყრია...

სიცოცხლე ადიდა

ხემ ფოთლები ჩამოიბერტყა
– განა ატირდა,
ალისფერი კვირტებით სავსე
ტოტები ზეცას მიაპყრო
– სიცოცხლე ადიდა!..

მი არ ვარ შარლი...

საუბედუროდ, დავიჯერე დიდი ხანია,
რომ ბოროტება დასაბამით
მძვინვარებს – მეფობს, –
მას შემდეგ... რაც თქვენ
აღმერთებდით
ავადმყოფ ნერონს.
კაცთა სიგიჟე, უვიცობა განა ცხრებოდა –
ემატებოდა უგნურება უთვალავთ რიგებს...
გიბნელდებოდათ, გერეოდათ გონება ისე,
ვერ შეიცანით,
გოლგოთაზე აწამეთ ქრისტე...
აგერ, სულ ახლო ისტორია –
გვაოგნებს ისევ:
„თქვენ“ ტაშს უკრავდით –
აქეზებდით
სისხლისმამელ – ჰიტლერს
(თუმცა დაამხეთ – ბრბოს თვისებებს
ამართლებთ ისევ!).
ტრაფარეტები, ლოზუნგები
ისევ შავია,
კვლავ მკრეხელური მუქი ბინდი
თვალებს აკვრია;
ნილაბი ფარავს ფარისევლურ დემოკრატias,
სიტყვის უფლებას გესლს აყოლებთ

და... გიხარიათ?..
დღეს, სამწუხაროდ, სამართალი
სიძვის ქალია,
„პროგრესულობა“ ჯაჭვებს კვერავს
დიდი ხანია;
სამიზნე ნიშანს თუ არ ესვრი
ისარს შხამიანს,
სამსხვერპლოდ! – სისხლი რად იღვრება,
საკითხავია!..
თუ სიძულვილი კაცთა მოდგმას
კვლავ გააბრუნებს,
უგუნურება ნათელ ზეცას
თუ დაამუქებს, –
საბედისწერო ისტორია
ჩარხს დააბრუნებს,
და დაგვანახებს!.. მთავარ სათქმელს –
ის დაასრულებს!..

კერიის მზარველი

ხათუნა ნიშნიანიძეს

მზეგაფერილი, კოლხური სისხლი
შემოუნახავს შენს ზღვისფერ თვალებს,
შენს ნატიფ მზერას, ჩამოთლილ მკლავებს,
შენს მიხვრა-მოხვრას და სინარნარეს.

მაშინაც, ახლაც, თეთრი მანდილით
ლხენა – მშვიდობა შენ დაამყარე,
შენ მოუტანე ოჯახს ბარაქა,
და ეს ქვეყანაც შენ ააყვავე.

მონიჭებული ღვთიური მადლით,
მიესათუთე მამულს, ვენახებს,
გადაეფარე მცველად კერიას,
როგორც სჩვეოდათ წინათ ვაჟკაცებს.

მე დაგილოცავ იმ შენს კერიას,
ვაჟებს და ქალებს – ოქროსთმიანებს,
მადლიან ცრემლებს, სიცოცხლის ხალისს, –
ვინც დაიფიცებს შენს მზისფერ თვალებს.

ვაი, რა ცუდად დაგვჩემდა

სიცრუე – სულისკვეთებად,
ტვინში ღალატის გავლება,
გულებში ლოდი შავფერა,
შუბლებზე ტყავი რვაფენა,
ავთა საქმეთა ჩადენა
და ამით თავის დარჩენა...
ლაზღანდარობა, ლაყბობა,
ღვარძლი და გაუტანლობა,
ძალაზედ თვალის დავსება,
ვაი, რა ცუდად დაგვჩემდა...

ასწლოვანი ცაცხვის ხე

ჩემს ერნოზე საუკუნის
დიდი ცაცხვი ჰყვავის,
მის ფოთლებში შრიალია
ზურმუხტის და ქარვის;
საკურნებლად სნეულთათვის,
ზენაარსის მადლით,
თიბათვეში გამოაჩენს
ამარტისფერ ყვავილს.
როს მის მკერდში დაირხევა
ანცი ნიავექარი,
ამოაფრქვევს სურნელებას
და მინდვრებზე გაშლის, –
ცაცხვი ფუტკარს – მოფუსფუსეს,
ღვთის მოსავალს აწვდის;
ქრისტეშობას, ზამთრის სუსხი,
როცა ტანში გასცრის, –
მაღალ უფალს შეავედრებს
კვირტებს – ცაში აწვდილს;
იანვარში, შესუდრული,
სიზმრებს თეთრად აშლის,
ო, რამდენის მონამეა
საუკუნის ცაცხვი...
ამ მიდამოს ისე შვენის –

ვით ფოლადის თვალი
(მენანება, მის სიმდიდრეს –
ვერ აფასებს ხალხი).
ვინმე თუ არ გამოჩნდება
კაცი მუხანათი,
კიდევ დიდხანს იშრიალებს
ასწლოვანი ცაცხვი.

სირცხვილი ჯალათებს!..

1942 წლის 6 აგვისტოს, ფაშისტებმა ტრებლინსკის საკონცენტრაციო ბანაკში გაზის კამერაში გაგუდეს 200 ბავშვი. მათთან ერთად დაიღუპა მათი აღმზრდელი – იანოშ კორჩაკი (ცნობილი მწერალი, ექიმი და საზ. მოღვაწე), რომელსაც შანსი ჰქონდა გადარჩენილიყო, მაგრამ თავისი აღსაზრდელები განსაცდელში არ მიატოვა და გაზის კამერაში თავად შეუძღვა...

ყველა იმედი ამოიწურა...
ყველა ნუგეში, ყველა სათქმელი...
აქ, სამართალი მკვდარი ლეშია,
დატორილია ვეფხვის ბრჭყალებით, –
ვაგონებს ცლიან ტრებლინსკის ოლქში,
დამწკრივებული მოჰყავთ ბავშვები...
ახლა, მათ სულში, ნეტა, რა ხდება,
საით მიიწევს მათ აზრები?..
(ფეხს აუჩქარეთ!.. ნუ იზღაზნებით –
დროდადრო უღრენს მათ ჯალათები...)
უღვთოდ წამებულთ, შეეცინულ გზაზე,
წინ მიუძღვებათ მათი აღმზრდელი,
მათ ანგელოზთა გუნდი მფარველობს
სულთა ცხონებით – ცად ამალღებით...
(ბანაკის ახლოს, სისხლიან ღობეს
ჩამოსჩხავიან შავი ყორნები,
ფეხს აუჩქარეთ, ფეხს აუჩქარეთ! –
კვლავ დასძახიან მათ ჯალათები...)

...და მაინც... იმედი მათ გულებს ამაგრებს,
პატარა თითები ზეცისკენ აღაპყრეს,
„სათუთი ხელიდან“ სიკეთეს ელიან...
კარნავალს, გართობას, ტკბილეულს ელიან –
ასეთი დღეები, რა, – განა ბევრი აქვთ ?
ცეკვავენ ბავშვები... ცეკვავენ, მღერიან...
(სასტიკი სიკვდილი? – უმანკო ბავშვების –
ვის ტვინში მომწიფდა ამგვარი სასჯელი...)
ითვლიან... ითვლიან... პატარა არსებებს,
უმანკო ღიმილი „მათ“ ვერ შეაჩერებს!
მსოფლიოს სასტიკი სიმართლე აჩვენეს, –
უმწეო ბავშვების სიცოცხლე აღკვეთეს!...
სამყარო და ჟამი ივინყებს? – არაფერს!
ჰყვებიან, მას შემდეგ, ლეგენდებს, არაკებს,
კორჩაკის გმირობა? – რამდენ გულს აანთებს!
ღირსებამ აჯობა სიკვდილის მანქანებს –
სირცხვილი!..

სირცხვილი!..

სირცხვილი!..

ჯალათებს!..

გაზაფხული მოგილოცე დედა

როცა მთებზე თოვლი დნობას იწყებს,
ნაკადული ააჟღერებს ჩქერებს,
მარტი გაშლის აელვებულ კვირტებს, –
ჩამოუვლის გზებზე გამდგარ ტყემლებს.

ყოჩივარდა თავს დაუხრის იელს,
ვაზის ლერწი ვერ იკავებს ცრემლებს,
სადღაც ჩიტი ჩამოსჭყივლებს შვილებს,
გადაუვლის ჟრუანტელი ველებს.

ცისარტყელა ტყეს შემოხვევს ხელებს,
თვალს აუხელს ჭრელაჭრულა ფერებს;
გადმოაფენს ზურმუხტისფერ ფარდებს, –
დედამინაც გახსნის გულის კარებს.

ეს ფუსფუსი – სიყვარულის ენა
აამღერებს ცისთვალას და ქედანს;
მეც ავკინძე ერთი იის შეკვრა –
გაზაფხული მოგილოცე, დედა.

გრიგალი შეცვლის ჩვეულ განაღებს

სანამ სიკვდილი – ჩაგვაველებს ბრჭყალებს,
შევექმნით და დავდებთ ჩვენს ისტორიას,
ყველა ჩვენგანი თავის წიგნს დაწერს
და დავასრულებთ ამ მისტერიას.

აქ – ჩვენს ადგილას – მოვლიან სხვები,
გადაფურცლავენ წიგნებს – ნაკალმებს,
გადახედავენ ყასიდ სტრიქონებს
და ამოშლიან ცრუს და ნაყალბევს.

წლები ეპოქებს დააფარდაგებს,
დაიზნიქება სამყაროს ხიდი,
გაიხსენებენ ყველა ნასაქმევს,
რასაც უსულოდ – გულგრილად ვქმნიდით.

გრიგალი შეცვლის ჩვეულ განაღებს,
ამოიხვევა გორგალის წვერი,
დააფასებენ რჩეულ პნკარედებს,
ხანდახან, სისხლის წვეთით რომ ვწერდით.

გაიხსენებენ, უღვთო მანევრებს –
როცა ჩვენს წიგნებს ვწერდით და ვქმნიდით,
დაასადაგებს – ყველაფერს იტყვის,
გულდაგულ ვინაც – ნაბიჯებს ითვლის.

ბარმუსა

მზე, დაღლილი გადასცდება კბოდეს,
გადაირბენს დღე – მტანჯველი ფიქრის,
ცას მიუშვერ სიბნელეში ტოტებს,
ვარსკვლავები დაიწყებენ ზიმზიმს
და ლოცულობ, გოლიათო, რისთვის?..
ნომ ასეა? – გადარჩენა გინდა,
ცერცვისტოლა – პანანინა კვირტის...

* * *

არ მიყვარს ადამიანი,
ცას არ შეჰხარის მზიანსა,
სიკეთის ფესვებს არ იდგამს
საჯიმეს და მადლიანსა,
არ იმკის იმის მოსავალს –
კალთა ხვავ-ბარაქიანსა.
არ ხარობს მოყვას-მეგობრით,
გულის არ გახსნის რაზასა,
გზაზე გამდგარი მგზავრისთვის
არ იტყვის კეთილ სალამსა;
სამშობლო ზეცის სილურჯეს
დაახურდავებს ფარადა,
სხვისი სიკეთის მნახველი,
დაითხრის ორთავ თვალასა;
არ უფრთხილდება თავისას –
ენას იმტკიცებს სხვისასა,
არ მადლობს ადამიანებს
სიკეთისა და ღვთისასა.

მზეა დაკარგული

ახლა, ამ ქალაქში, მზეა დაკარგული,
 აღარ ასხივოსნებს მზერა აღმასური,
 ახლა მოდაშია სიტყვა – გადაკრული,
 ყალბი გალიმება, აზრი – გაფანტული,
 ვაჟთა მიხვრა-მოხვრა – ცოტა აღმაზური,
 სახე თოჯინური – რიდე გაძარცვული...
 თბილისი დაუპყვრია მორიგ სულთამხუთავს,
 ბეტონის ქალაქი, არა! – ხელოვნებას.
 ქალაქს რომ ვაოხრებთ, არავინ გვედავება,
 აქ ხომ მთავარია ყალბი რიტორიკა, –
 არა ჰარმონია, არქიტექტონიკა...
 ქალაქი აივსო მოძრავი რკინებით,
 ვითომ სიცოცხლეა, ვითომ მოტორიკა;
 მიქრიან, მოქრიან – არის უძრაობა,
 ამდენი ტაძარია და მაინც უმეცრება...
 სირეგვნემ უმაღლეს ნიშნულს მიაღწია,
 ჭკვიანს და გენიოსს გიჟი ასამართლებს,
 ყრია სიგიჟეშიც – რაღაც მომხიბვლელი,
 ვიღაცა მიმხვდარა და კიდევ გენიოსობს –
 სადღაც კულისებში ეშმას უხარია,
 „ძვირი ბედაური“ გიჟს რომ დააქანებს...
 ჰზარავს აბსტრაქციას სახე – თოჯინების,
 არა მოდერნიზმის – უფრო განზილების,
 მაგრამ... სად წავიდა ფიცხი ენერგია,

სულის ამბოხება – ბრძოლა, ქარტახილი.
ვილაცა ვილაცას კიდევაც დასცინის,
იუმორს აკლია მანერა არტისტული;
თავისთვის ფაფხურობს, მუცელზე იჭაჭება,
ფულეებზე დათვლილი სიცილი – სატირული.
კანკალებს სხეულზე სისუსტე კუნთების,
რეფლექსთა სიჩლუნგე – სრული შენელება;
ჰყიდიან ყველაფერს – ვის რა ეხერხება, –
იაფი სანამლავი – ყრია სადაც გნებავთ.
ასე ცალი-ცალზე როა დამტამპული,
კაბა დაფლეთილი, ჯინსი დაკონკილი,
სულაც არ მგონია ჟამის დასასრული,
მე რა მენადვლება? – გული გამოლრღნილი.
ამდენმა „მეშჩანობამ“ ვილაცა გაამწარა,
საკუთარ ვარსკვლავზე უარი განაცხადა,
სასონარკვეთილი ყვირის გარდაცვლილიც –
სული მეხუთება, არ მინდა პანთეონი.
ვილაცამ, ჩემსავით, თავი გამოიღო,
გაჰყვირის: დრო არის! – დაიწყეთ დემონტაჟი,
წესრიგი, სიმშვიდე – ხალხი არეული –
თბილისი გაიტანეთ, წაიღეთ მარნეულში...
(იქნება, მართალია – ცოტა მეშინია...)
ახლა, რექვიემი ყველაფერს ამართლებს,
მაგრამ მუსიკა აქ რა შუაშია?
სიმები ბაძავენ – აკორდებს აბამენ,
როცა სახეზეა სრული დეკადანსი...

ვფიქრობ... ვის მივმართო, ვისთან ვისაუბრო,
ქალაქი ჩაუნთქავს მხრჩოლავ ამბიციას,
ვითომ? – აზროვნებამ ფარ-ხმალი დაყარა? –
ნეტავ, რა უშველის ამგვარ აგონიას.
ვილაცა უმნიფარს ასე არ ჰგონია,
ვილაცა გაჰყვირის – ეს თქვენ არ გეხებათ,
მთავარი – გართობა, თვალის სეირია,
შეცვალო სამყარო – ეს არ გამოგივით...

... ახლა თბილისის ცა ისე მეფერება,
ცრემლის ნაპერწკლებზე სხივი გამიბრწყინდა,
ჭადრის ხეივნები მშვიდად მეგებება,
სიო ფოთლებიდან სულში ჩამიფრინდა,
თითქოს დამიბრუნდა სალი მეტყველება,
ღია ჭრილობები თითქოს დამიმშვიდდა...

აპრილია

აპრილია, რია-რია დაფარფატობს ქარი,
ჩემს ეზოში ლიმონის ხემ გადაპენტა ბალი;
სურნელება ჩაელვარა მონარნარე ხმაში –
საღერღელი აეშალა – აჭიკჭიკდა შაშვი.
ბეგონიამ დაიზამთრა, იჭყიტება კარში,
მზეზე ბრწყინავს, ტუჩებს ბერავს, ხერხისკბილა სალბი;
კამელია – ვით ლამაზი – იპრანჭება ქალი,
ტოლს არ უდებს ბიზბიზელა – იმზირება ცაში;
პეტუნებს დახრილი აქვთ სიმორცხვისგან თავი,
კალათებით დატვირთულა თეთრი სანტოლანი.
ია-იას სიო არხევს ნაზი და ნარნარი,
მაჩიტებმა გადმოკიდეს თეთრი ზანზალაკი,
უკადრისაც გაიქოჩრა – ინა ბალზამანი.
ირინეზამ რა ხანია ვერ გაშალა ფრანი,
ძლივსძლივობით მირაბელამ გაახილა თვალი;
დანინკლული ადონისი – სისხლისფერად ყვავის,
კონკიძველამ გადმოფინა ლურჯი მოსასხამი;
ყელყელაობს ზამბახები ურიცხვ ფერთა გამით,
შროშანები ამაცობენ ძველი კელტთა გვართ;
ხავერდულამ ხავერდები დააფინა გზაში,
ენოთერამ გამაკვირვა – სიგიჟე აქვს ღამის;
ცინარემ გააბრწყინა თეთრი მინანქარი,
კორდიელა თავს ინონებს ძალზე ჭრელი კაბით;
აპრილია, ყვავილები – ნაირფერი ყვავის,
ჩემს ეზოში, რია-რია – დაფარფაშობს ქარი...

ჩირალდნით ხელში

ჭეშმარიტებას ვერ აუგებ
შესაფერ ტაძარს,
ვერ გაუმართავ თვალთა მზერას
მის ბრწყინვალეობას;
ვერ გაუზომავ სანყაულით
უმართავ ძალას,
და ვერ მოირგებ ძალისხმევით
მის დიადემას...
ჭეშმარიტება ძვირფასია
და ერთადერთი, –
შეიცნო კაცმა – ნათელია
წყვიდიადის – ბნელის...
ალოლებული, წუთისოფლის
ჭრიალა ეტლით,
დაეძებს გზა-გზა ანთებული
ჩირალდნით ხელში...

მზეჭაბუკი

ამ დედამინას, ეს მზეჭაბუკი,
როგორც ყვავილი, ისე ამკობდა,
ბოროტ ზვავობას, ვნებას და ლალატს,
ცილსა და ზაკვას იგი არ ფლობდა.
ის დადიოდა ფრთხილად, მსუბუქად
და ზეციური ფრთები დაჰქონდა;
ბოდმას და ტკივილს, გაუტანლობას,
ვით ხორციელი, ისე არ გრძნობდა;
სხივდაფენილი მისი თვალთამზე,
მზერას და ღიმილს ოქროდ ალღობდა.
სძლევდა ნირვანა და გარინდება,
ნერგილეს კვამლში ფიქრებს ართობდა...
სურდა თუ არა ნუთისოფელი,
ამას სიტყვებით ის არ ამბობდა...
ის მიაგავდა არამინიერს
და ზეციური ფრთები დაჰქონდა,
სამყაროს მზესთან იყო ახლოს და...
ამქვეყნიური ვნება არ ჰქონდა...

ქართვლის მინდვრები

*მაისის თვეში ქართვლის მინდვრებს
გულგრილად ვერ ჩაუვლი*

მზე ჩაუნვნია თმებში ჰორიზონტს,
ბროლი უბრწყინავს შორს კავკასიონს;
ფუნჯი ჯადოსნურ საღებავს იშრობს, –
ცას დედამინა ნადიმად იხმობს...

ტბა დასდენია ზურმუხტს და ბისონს,
გარდმოსახვია ზარქაში მინდორს,
ვით, ზეციური ქმნილება – იკონს, –
ეს მდელოები ყვავილებს იმკობს.

მოვა თაობა

აქ, ამ ლექსებში
ცარიელი რჩება აბზაცი,
რაც გულმოდგინედ –
ღირსეულად შევსებას ითხოვს...
და იმ აზრებში
არის კიდევ – რაღაც მთავარი,
რაც, თავისთავად,
სილამაზეს და სიღრმეს იმკობს...
გაივლის წლები,
ღირსეული მოვა თაობა
და... შეავსებენ –
მთავარ სიტყვას დაამატებენ,
სულს ჩაუდგამენ
მშობელ მინას, ტანჯულს – ნაომარს,
ამ ჩვენს აზრებსაც
ცხოვრებაში გაატარებენ.

ქარავანი ცათა

არსად ემიჯნება
გასაყარი გზათა,
ქარავანი მიდის,
გადავილის აღმართს...
ვერ შეამჩნევს თვალი,
მიდის უხმოდ, წყნარად –
დროს, დაცინვას, ლალატს
არ უდგება კვალად.
არსად ემიჯნება
გასაყარი ჟამთა,
მიდის, მშვიდად მიდის,
ქარავანი ცათა...

არის

მზემ სხივები დახარა,
არის მიესალამა:
თვალი გამოახილე,
გაიღვიძე პატარავ,
მინდა გულით მოგიძღვნა
ყვავილების კალათა, –
დედამ – მზის და მთვარისამ
შენთან გამომატანა.

გაზაფხულია

მესკია ჩიტი გარემოს იკლებს,
გაზაფხულია, მარტი შლის კვირტებს,
ტყემალი აფრქვევს თოვლივით ფიფქებს
და ალამაზებს ონავარ ფიქრებს.

დააფრიალებს ყვავილის ფურცლებს,
ხანდახან, ქარი გიჟივით უსტვენს,
ხანდახან, ათბობს ნაზამთრალ სულებს, –
ჩამოატარებს იების სურნელს.

ნისლაზი

მდინარეებს მოჰყვებიან,
ტყეს და მინდვრებს ამკობენ,
ნება-ნება დალოლავენ,
თვალ-სეირებს აწყობენ.
ალაგ, ღრუბლებს მისწვდებიან,
ცის კიდევს ავსებენ,
გადაგრეხილ ლამაზ ქედებს
მათ ალყებში ახვევენ.
ალაგ, დაბლა ეშვებიან –
ჩანჩქერებს დაადენენ
და ჩქერებზე შიგადაშიგ
ცისარტყელებს აფენენ.
მდინარეებს დათელავენ,
ხევებს არად აგდებენ,
მათ ადგილას კუდმოგრეხილ
თეთრ გველეშაპს აწვენენ,
თვალხატულა ტყის დედოფალს
თვალზე ცრემლებს ადენენ.
ამწვანებულ ლამაზ ხედებს
გააქრობენ – მალავენ,
მთის კალთებზე ლაგდებიან,
ალაგ-ალაგ ღარავენ,
ხავერდოვან, გაშლილ ველებს

ხელმეორედ ქარგავენ –
კოლხეთიდან თურჩუს მთამდე
ოკეანეს ფარავენ
(აქ ვიპოვე ოდითგანვე
ჩემი ფიქრის სავანეც).
ზოგჯერ, მზესაც აბნელებენ,
თვალ-ხელშუა აქრობენ,
მის ნებაზე იქცევიან,
არასოდეს ჩქარობენ, –
აქ ნისლები მეფობენ
და...
სხვა კანონებს არ ცნობენ!..

რეიტინგომანია

რეიტინგების – დირიჟორობს მასას მანია,
ეს რა სიშლეგე, დარდუბალა და სამსალია?
ხალხის საკვებად გადაიქცა დადგმა – ფარსია, –
სანახაობა, სისასტიკე და სენსაცია.

რა კარგად ცხვება ხმიადები – ერი, ნაცია –
კონცენტრატები – „NGO“-ებს – სულს რომ აკვრია,
ფოლიანტები რა ხანია თხებმა დაფლითა –
როკავს სიშიშვლე, უგნურება, ვაკხანალია.

აქ კულისებში რომ ხირხალი და გირგალია –
ნადავლს ვერ იყოფს ორი ხროვა – ორი პარტია,
იქ ხელებს იქნევს, ცეცხლებს აფრქვევს და „გრიგა(ო)ლია“,
აქ აპურადებს, მასას აჭმევს ჭია – „მაია“.

გავერანება მიტოვებულ კერებს ატყვია,
ჩვენს ეზოებსაც ეძალება ეკალ-ბარდია,
სხვის უბეებში რას დაეძებთ – რა დაგკარგვიათ,
ვაჰ, ქართველებო! რას „გვაჭმევენ“, რა გვიხარია?!

***

ბრძოლაში ნაწრთობს,
ხმამ – დამ ტყუპისცალმა –
ჰეე... გულჩვილობა შემომმაპარა.
ახლა... ხმა მიხმობს –
გამძახის კარში
„ახალი“ ქვეყნის
დასალაშქრავად!..

მზე ამოხდა

მზე ამოხდა დიდებული ამ დილით,
ათინათით მწვანე თასი აავსო,
გადმოსახა ჩემს ბაღებში არილი,
აზარფეშით დამიცალა ყაყაჩო,
მერე ცაზე ცეცხლის ალი აანთო,
ოქროს ზოდად გადაადნო სამყარო...

ქება-ქაბება

ქებას მოჰყვება ძაგება,
დროს აღარ დაახანებსა,
მიტხარ! თუ ბრიყვი არა ხარ,
ქება რად აგიტაცებსა?

***

რაც გადამხდა და ვიხილე,
ბუნდოვნად აღმინერია,
თუმცა მთავარი სათქმელი,
ჯერაც არ დამინერია...

თუ, პოეტური რამ არის შენში

თუ, პოეტური რამ არის შენში:
ხანდახან ენდე გრძნეულებას,
გაჰყევი ბრმასაც,
ან უსახელო მოჩვენებას შეახე ხელი...
უკანასკნელი საგანძურის გაიღე ზვერი,
სულმოუთქმელად გამოსცალე სასმისი ბედის, –
ნუ შეგაშფოთებს შეწყვეტილი სიმღერა გედის;
ვარდისფერ გზაზე შეამჩნიე სიმწვანე ველის,
ჩამავალ მზეშიც შეიგრძენი სხივები მწველი.
თუ პოეტური რამ არის შენში:
გაჰყევი ტრამალს,
ჰორიზონტებს შეავლე ხელი,
ჩააქრე ვნება,
კელაპტრები აანთე გზნების,
უძირო ზღვიდან სიყვარულის აიღე ნვეთი,
გაუკვალავი, დახლართული დალაშქრე ტევრი.

ორსახა მთვარა

მზემ გაუხუნა, ჩაუფერფლა
მლიმარი სახე, –
ღამის კომმარი აწვალეზდა,
ჭირვეულ მთვარეს;
ცრემლს ვერ იშრობდა ჩამოცრეცილ –
ჩაცვენილ ღანვზე,
ღრუბლის ფილებით იფარავდა
მთელი დღე თვალეზს, –
გულგატეხილი, არეული
და ეჭვით სავსე,
ვით იანუსი, ფარფატეზდა
დაღარულ ცაზე.
როცა დაღალა დედამინა –
გადაჰყვა თალეზს,
გადინაცვლა – გადაბარგდა
ღამეულ ნარზე,
ცის დასალიერს გადააწვა
ვნებიან მკლავზე,
ნამგალა რკალით გადაცურდა –
დაეშვა მთაზე,
მზე-დალეული ცალი სახე

მიაყრდნო მასზე...
ბოლოს აანთო კელაპტარი
დამრეცილ ქანზე,
გადაიფარა ცის სილურჯე
ნაღვლიან დარღზე –
დაემშვიდობა გაოგნებულ,
უკუნეთ ღამეს...

***

შავი ტალღები მესტუმრა მთაშიც,
ავი ზვირთები უკუნეთს ასწვდა,
სადაც სიცოცხლის ყოველგვარ ჩქამში,
მათი სიბნელე უწყალოდ ჩანვა...

დროს დაუდევრად, ერთბაშად მოსწყდა
სამყაროს ყველა სიმი და თრთოლვა,
წამი გაჩერდა და მოძრაობა,
მზე არ მზეობდა – და იყო გლოვა...

იდგა სიჩუმე გულქვა და კერპი,
დღეს ჟრიაშულის სული ამოხდა...
დაატარებდნენ მახინჯი ფრთები
იქ გამეფებულ არარაობას.

ცუცნა

სად არის, ნეტა, პატარა გოგო,
პატარა „ცუცნა“ – ის ციდა ბავშვი,
როს შევიყვარე ალაღად, წმინდად,
ჩვენ დაგვაშორეს ერთმანეთს მაშინ...

გავიდა წლები... თოვდა თუ წვიმდა,
მაგონდებოდა გოგონა ხშირად,
ეს მონატრება არ გაიცრიცა, –
წარსულის ლანდი სიზმრებად იქცა.

იქნებ მოვნახო, იქნებ, ვიპოვო
გულჩათხრობილი, სუსტი და ნაზი,
პატარა „ცუცნა“ – პატარა გოგო,
ის დედისერთა – ნანატრი ბავშვი...

არის ამგვარი

ხეში – სიცოცხლე,
ქვაში – სიცოცხლე,
დროში – სიცოცხლე –
არის ამგვარიც,
და უსაბამოც,
მონიჭებული, მიწყევ,
ს ი ც ო ც ხ ლ ე
ბუნების მთავარ ხელოვნებაში...

მზე აღიღდა

წუხელ მზე აღიღდა, აღელვდა,
გალეკა – წაილო ედემი,
ვარსკვლავთა გროვები გადადნა –
სამყარო აივსო ვნებებით...
ბალებში ბალახი გადახმა –
არ იყო სიცოცხლე ფერების...
ზღვაც დადნა, სიბრაზემ ჩაყლაპა,
არ იყო წვიმა და შხეფები...
თითქოსდა, ნაპირიც არ იყო,
არ იყო სუნთქვა და ეთერი...
მერე, მზემ სიბნელე დაფანტა,
ცის ფონი დაფარა მტრედებით,
თალებზე მშვიდობა აღმართა,
აღივსო სინყნარე მშვენებით...

* * *

მაშინაც კი, სანამ ევას
გველი აცდუნებდა...
და თვალს უხვევდა
ჭრელაჭრულა ხვითო-ალმასით,
დარიალობდა ედემს მიღმა
შენი ხატება:
ესახებოდა დედამინას
ჩრდილი სატანის...
შენ აედევნე! – ადამიანს
ურცხვად, გამცემად,
მის შთამომავალს მოევლინე
ცოდვად – დაცემად!..
თუნდ მომავალში იყოს
ურიცხვ კაცთა მრავლება –
ამ დედამინას, ამ პლანეტებს –
გასცდეს სამყაროს,
რომ არ დაეცეს, რომ არ წარწყმდეს,
არ ნაიბილნოს –
უნდა ახსოვდეს ამაზრზენი
შენი არსება!..

თქვენი სცენარით არ თამაშობს მემატიანე

ჰეი, ბიჭებო, კლოუნებო, ტაკიმასხრებო!
„დირიჟორების“ იმედებზე სულ ნუ იქნებით...
თქვენს სცენარისტებს ბოლმა ახრჩობთ შურისძიების:
ყალბ შექაჩილებს ნუ ენდობით ბრავო-ბისებით...
სხვისი კუდებით რომ დარბიხართ და იგრიხებით,
თუ შეგიხედავთ სცენის მიღმა თქვენს კულისებში?..
ხელებს რომ იქნევს სცენარისტი – მეზაირაღე –
შემთხვევით ხომ არ მოგელანდათ მემატიანეც?..
ის! დიდებული, დახვეწილი რეჟისორია,
ის გაიაზრებს ყველა დეტალს, ყველა ანარეკლს,
ის დაალაგებს ზედმინევნით ქრონოლოგიას –
და მომავალში სულ სხვა როლებს შემოგთავაზებთ!..
ჩემო კარგებო, მანდამაინც, ნუ შეძრწუნდებით,
თუ თქვენი ლელო, თქვენი ბურთი ვერ გაიტანეთ,
ანდა, ბედ-იღბალს ხელალებით ნუ შეუწყრებით, –
თქვენი სცენარით არ თამაშობს მემატიანე!..

* * *

მე ვიცი კაცი, ჩუმი, წყნარი,
გულჩათხრობილი,
ბუნებით ზრდილი, ზედმინვენით
კეთილშობილი,
ნიჭით და გონით გენიოსებს
რომ შეშურდებათ...
(მას თავის ნიჭზე წარმოდგენა
სრულად არ ჰქონდა
და მაკვირვებდა უცნაური
თავდახრილობა).
მეც, ზენა გრძნობით, ვკითხულობდი...
ხანგამოშვებით,
მრავალფეროვან, შთაგონებულ,
ჯერარდანერილ
და ამალღებულ
მის პოეზიას...

გმადლობ, უფალო!

გადამატარე ქარიშხლები პატარა ტივით,
შემომაცალე ბოროტება მახვილის პირით,
მრუდე სარკეში დამიდგინე წესი და რიგი,
მოყვასთან, ძმასთან დამინესე კდემა და რიდი.

რაცა მწამლავდა, გულს მიღრნიდა – თან მდევდა ჩრდილი,
ამაოება ცხოვრებისა, ზაფრი და შიში,
გონების თვალი ამიხილე – მომმადლე ნიჭი,
მომეც საძლისი, სიყვარულის ამიგე ხიდი.

ამ უკუნეთში მაპოვნინე იმედი დიდი;
ციებ-ცხელებით გამონვრთნილი, სათუთად ზრდილი
მომეცი სიბრძნე, დამენახა ნათელი სხივი;
უფალო გმადლობ, ამ ტანჯვაში ხელახლა ვიშვი.

ვერ ვცან კაცობად

განგეშორები, ვითარ კეთროვანს,
ვერ ვცან საქმენი შენი კაცობად;
ვერ აუკრძალე ვნებებს დაცხრომა,
მოდმეს და კეთილს შენ არ დაზოგავ...
არავის უსმენ, ვერავის ხედავ,
ლამის გათელო სამყარო ფეხად;
შენ, უნესობას ამკვიდრებ ნესად,
მე შენ მიცვნიხარ ბრიყვად და შლეგად!..

ის და დემონი

როცა ზარები საყამნოს რეკდა,
ის ნათლის ხატებს ბურუსში ხვევდა,
ფრთები ფრთებს ლურჯი ზმანებით კვეცდა
და ცისფერ გზებზე ეძებდა შველას.

დააბიჯებდა მიძიმედ, ზვაგობით,
რადგან დიდება ფეხდაფეხ სდევდა,
მიუყვებოდა ლაჟვარდ ტატნობის
აჩრდილი – აჩრდილს და აჩრდილს – ყველა.

არც პოეზიის დიადი სული,
აღარც დემონი აღარ ცხრებოდა
და გოლიათი პატარა ნუშით
ამღვრეულ ტალღებს ეხეთქებოდა.

შერისხეს ჟამნი შეკვეცილ ფრთეთა,
დიდება ლომის ქვას დაერეცა,
რადგან გენიას დემონი კვეთდა,
მათი საქმენიც ზღვას ნაელეკა.

თქვენი დროც მოვა

ბედოვლათებო! – თქვენი დროც მოვა,
მოვა დრო, ოდეს, – დანაპირები
და განა იცით? – რომელმა ვიცით...
რა აქვს მას გულში ჩანაფიქრები?...
იქნებ, მონმეა ამ ჩვენი კრახის,
გარდასულ დროის უტყუვი გმირები,
...ჰოდა ყველა თუ ალაპარაკდა,
ვაი, თქვენ მაშინ...
ვაი, თქვენ მაშინ!...

* * *

ჩვენ ვწერთ... ვმუშაობთ,
ვიღწვით და ვიბრძვით,
მაგრამ ვიღაცას ბრძოლის ჟინის
არა აქვს განცდა,
ის მიუყვება თავის ბილიკს
უხმოდ და წყნარად...
შენ კი, რომელმაც დღე და ღამე
არ იცი დალლა,
შეჩერდი წამით, გაიაზრე,
ვინა ხარ, რა ხარ...
შენ, შენს ადგილზე –
ის, და სხვებიც,
დაბადებისას –
თანაზომიერ, კანონიერ –
უფლისგან გაჩნდა...
და ნუ იფიქრებ, რომ ნაბიჯებს
თავისას ასცდა.

***

გაივლის წლები, შეგვახვედრებს
ერთმანეთს ზენა,
თითქოს გულგრილად, ავაცილებთ
ერთმანეთს მზერას...
ის – მოფრთხილეს სინანული,
მისწვდება სმენას
და გავიგონებთ ერთმანეთის
გულების ძგერას...
აქ არ იქნება გულწრფელობა
და დანანება –
შეხორცებული აზროვნების
დავყვებით ნებას, –
ჩვენ ვერ გავუძლებთ აელვებულ
ყაყაჩოს ცქერას...

მედას დაბრუნება

*როგორც მარცვალი მიწის და ზეცის,
ის ყველა ქალში არის და ღვივის.
სწორედ ეს იყო განგება ბედის,
მას ყველა ქალის არგუნეს ტვირთი...*

როს ცისკარი გამოკრთება ცაზე,
ლამის წყვდიადს მწვერვალები დაფლეთს,
ჩაეშვება ბნელ ხევებში მძიმედ
მოლივლივე ჩანჩქერები ნისლის;
როცა ქარი ველ-მინდვრებზე გაფენს,
კავკასიონს თეთრ ბურუსში გახვევს, –
პონტოს ზღვაში აზვირთდება ტალღა
და ფაზისში შეაცურებს აფრას.
აქ ჩერდება აქოჩრილი ტალღა,
ოქროს ხომალდს მზის ქალღმერთი მართავს.
მას სახეზე ცის ნათელი ახლავს, –
რაც შეუთხზავს მითებსა და არაკს.
ქალი იხმობს მოთარეშე ქარებს,
აშლილ ფაფარს ჩამოუშლის ტალღებს,
ცის მნათობთა მარგალიტის მძივებს
მიმოაბნევს მოლივლივე წყალზე.
დგას მედეა! – ცის ელვარებს თალი
და ბრწყინდება ჯადოსნური მხარე...
ის დაბრუნდა!.. ვინც ღმერთებმა შექმნეს, –

მზის სხივისგან გამოკვეთეს ქალი.
 ამაყ კლდეებს ცის ცვარ-ნამი აწვიმს, –
 ეს მედგა მწარე ცრემლით ტირის;
 ლამაზ ველებს მზის სხივები ათბობს, –
 ეს მედეას ღიმილია ტკბილი.
 ჩანგი უკრავს და იღვრება ჰანგი,
 ეღვიძება მიძინებულ მთა-ბარს;
 როგორც სხივი ვარდის კოკორს გაშლის,
 როგორც იგი გააღვიძებს მარცვალს,
 ეღვიძება თვალმილულულ ბალახს,
 აფახულებს შველის ნუკრი თვალებს.
 ეს სიმღერა საიდუმლოს ამხელს,
 სინანულის დიდი ძალა ახლავს;
 შეაჩერებს, გაუღვივებს გრძნობებს
 ცოფმორეულ და აღრენილ მხეცებს;
 ცხარე ცრემლი დასდინდება ლოდებს,
 წყარო რაკრაკს, ქარი კისკისს შეწყვეტს.
 ყვება ქალი მის სევდიან ამბავს,
 ბედუკულმართ სიყვარულზე მღერის,
 განაბული ისმენს მთა და ველი,
 ამაყ კლდეებს მოუხრიათ ქედი;
 ნადირ-ფრინველთ აუნყვია ხმები,
 ყველა ჩიტი მის სიმღერას მღერის;
 ბანს აძლევენ, ზუზუნებენ მთები,
 სატკივარი გასჩენიათ ერთი...

ეს ის ხმაა – შეწყობილი ჰიმნი,
საიდუმლო – ბუნებისგან ქმნილი,
ყველა სულდგმულს თავის გვირგვინს ადგამს,
ერთმანეთთან აკავშირებს, აბამს...
...გარიჟრაჟზე, როცა ლამაზ მთა-ველს
ეფინება ცის ცვარ-ნამი დილის,
ეს – მედეას ცრემლებია მწარე,
ეს – მედეა დაბრუნდა და ტირის...

ზამთარი დაღიანების სასახლეები

აქ, ჩემს ნაბიჯებს არავინ ითვლის,
არც სულიერი არაფერს ამბობს,
თითქოს სულები ამბოხებული
ბუნების ძილში გაიპარაო...

ახლა ზამთარი გულუხვად მათოვს,
თეთრი სიჩუმე ყველაფერს სძირავს,
არადა ვიცი და კარგად მახსოვს,
აქ ჩემს ბავშვობას მზესავით სძინავს.

ეს ბილიკები, თოვლის ნამქერი,
ჩემს სიჭარმაგეს ედარებიან,
დგას საუკუნის თეთრი ნაძვები
და თავდახრილი მესალმებიან...

...თან მიმყვებიან ყმანვილურ გზნებით
მოგონებები – წრფელი ფიქრები;
მიმაცილებენ და ხეივნებში
დაფარფატობენ – თეთრი ფიფქები...

კოლხეთი

სადაც წალკოტი მუდმივად ჰყვავის –
სადაც ღმერთებთან საუბრობს კაცი,
გაქვავებულ და დაკოჟრილ ტანში
საუკუნეებს მოუჩანს ძარღვი...
არესის ველზე, ჰეკატეს ბაღში
კვლავაც გრძნეული ჩურჩულებს ქარი,
აქაც, მზის ხნულით დავლებულ კვალში,
სიბრძნის თავთავებს ჩაურგავს თავი...
დატყვევებულა სიმართლის კაცი,
აქ, ამ კლდეებზე, დაღეწილ ხმაში,
გულში დაჭრილი, დაბმული ჯაჭვით
კაცობრიობის სინდისი ბლავის!..
კავკასიონის დაღარულ მთაში,
მხოლოდ პრომეთეს ყვავილი ჰყვავის;
ადამიანის მთავარი ძარღვი
დაუფლეთია სისხლისმსმელ არწივს...
ქართული სისხლი მდინარე ფაზისს
გაუტანია მსოფლიოს ზღვაში –
დაფლეთილ გულში, დანრეტილ ძარღვში,
ნარჩენი სისხლი ადის და ჩადის...
...ჩარაზულია სიმართლის კარი,
ავსებულია ფიალაც – თასიც...
გამოკვანძული ოხვრით და ტანჯვით,

ბედის ჭრიალებს წყეული ჯაჭვი...
ველზე სისინებს გრძნეული ქარი:
თავს აიშვებსო სიმართლე კაცის –
გუგუნებს, გმინავს, ბანს აძლევს ხმაში
და ექო ექოს გასძახის მთაში!..

მუზა

ის და ვარდის ნაზი სურნელით
ციდან მსუბუქად ჩამოფრინდება,
სილამაზეში მერე, გზადაგზა,
მინდვრის ყვავილებს დაეჯობრება.

...

თვალხატულას, ბუმბულივით მსუბუქს,
აელვარებს ზურმუხტი და ლალი,
ყვავილების სილამაზით მთვრალი,
მოფარფატებს ნიავივით ლალი...
ხევში, მისი მოლოდინით მკრთალი,
ვერ ისვენებს ძილგამფრთხალი ქარი...
ჩამოუვლის, გააბრუებს ველებს, –
თან ნაჰყვება სურნელეა მათი...
გადასწვდება ცაცხვებსა და თელებს,
ნაუკიდებს გამოუცნობ სახმილს,
ჟრუანტელი გადაუვლის ჩქერებს,
ორფეოსის დაირხევა საზი...
სადღაც მუზა თავის ფაენს გაშლის,
გადმოაფრქვევს შადრევანი ფერებს,
ნაიმღერებს ურმულს ვილაც მგზავრი –
ვილაც სტვირზე დააკენესებს ლექსებს...

საფეხურები

საფეხურები ვისთვის კიბეა,
ვისთვის მანძილი – გზა გასავლელი.
საფეხურები ვისთვის შიშია,
მხოლოდ სიმაღლე და ცათამბრჯენი.
ვისთვის, უბრალოდ მზა წინაღობა,
ვისთვის, ცხოვრების გზის დასაწყისი.
საფეხურების ზოგსაც რიდი აქვს,
საფეხურების ზოგი გიჟია,
თუ კაცი მოძმე და კეთილია,
საფეხურები მისთვის ხილია.
ვისთვის მზე არის ცის კაბადონზე
და შეუძლია მისი მონყვეტა.
საფეხურები ვისთვის სამყარო,
ცხოვრების აზრი და სიმბოლოა.
საფეხურების გავლა ზოგისთვის
მხოლოდ თამაში და აზარტია;
ვისაც სიმაღლის შიში ანუხებს,
მისთვის მისჯილი სანამლაგია;
ვისაც სიმაღლის დაპყრობა უნდა,
მისთვის ნანატრი გასაქანია.
საფეხურები ვისთვის სიბრძნეა
ასვლა-ჩამოსვლის ოსტატობისა;
საფეხურები ვისთვის ცირკია,
დიდი ტრამპლინი და ასპარეზი;

ვისთვის ცხოვრების დიდი ტვირთია
და გასანევი მძიმე ჭაპანი;
ვისთვის სიბრძნეა – ცხოვრების სიბრძნე,
წასაკითხავი და დასასწავლი;
ვისთვის მწვერვალი და დასაპყრობი,
ცივი, მკაცრი და მიუწვდომელი;
ვისთვის ციხეა და განაჩენი,
ქვესკნელისაკენ ჩასაძრომელი.
საფეხურები ვისთვის რითმაა,
ლექსის პნკარებში ჩასაქსოველი;
ვისთვის რეკვაა – ზარების რეკვა,
მეორედ მოსვლის მაუწყებელი;
ვისთვის სინმინდე და ნეტარება
ან საუკუნო სასუფეველი.
საფეხურები ვისთვის ტახტია,
ძალაუფლების საბრძანებელი;
საფეხურები ცის კაბადონზე
ზოგსაც ჰგონია უფლის ნაბოძი.
საფეხურები ჩვენი ტვინია,
დაუპყრობი და ძნელად საცნობი;
საფეხურები ჩვენი ბედია,
ცხოვრების აზრი და გასართობი.
საფეხურები ყველგან ჰკიდია,
ზოგიც პატარა, ზოგიც დიდია,
ზოგისთვის, მართლაც დიდი ტვირთია,
მთელი ცხოვრების გზა და ხიდია!..

ღმერთო, დასწყევლე ბოროტი

მეგონა, ბრძენ მამამთავართ
 თუ ეპყრათ ქვეყნის საჭენი...
 ეტყობა ღამის ძილ-ღვიძლში
 ღამაზ ოცნებებს ავყევი.
 თავს ჩამოგვენგრა ქვეყანა,
 მთავარი ღერძი და ბჭენი,
 მერე ნელ-ნელა უფსკრულში
 უკუღმა ტრიალს ჩავყევით...
 ამ გასაჭირში მთასავით
 დამიხორაგდა სათქმელი,
 ვერაფერს გავხდი ტირილით,
 ვერსად წავიღე ჩივილი...
 ქვეყანამ იწყო ბარბაცი,
 დავიძმობილეთ სოროსი...
 ჩაქრა იმედის სანთელი,
 სული მიტირის ობოლი,
 ქვეყნის ამ დღეში ჩამგდები,
 ღმერთო, დასწყევლე ბოროტი.

ნიღბები

თუ დააკვირდით უცნაურ ამბავს, –
საკუთარ თავთან ყოველთვის სხვა ვართ,
საუბედუროდ, გავუტაცნივართ
ბალ-მასკარადში ნიღბებით თამაშს...
თუმცა, გრძნობები, თოთო ბავშვივით,
მუდამ მოვლილი გვაქვს და სათუთი,
ეს შიში არის, თუ დაცვა თავის,
მაშ, რისთვის გვინდა ეს მასკარადი?!
თითქოს არ ვჯავრობთ, თითქოს არ ვწვალობთ,
თითქოს არ გვტანჯავს წუთისოფელი, –
ყველა დროების დიდი ტირანი,
მორგებული გვაქვს ჩვენ ეს ნიღბი.
რომ, სათუთ გრძნობებს შენახვა უნდა,
მართლა სჭირდება მოვლა და დაცვა,
აღბათ, ჩემამდე პასუხი კითხვას
ათასმა ვინმემ მრავალჯერ გასცა.
მაგრამ, არ ვიცი, აზრს და შინაარსს,
ამ აბდაუბდას თუ ვინმე ჩასწვდა;
შენი სხვისაში რომ არ გარიო,
უნდა დაუშვა იქ რკინის ფარდა!..
ზღვა სიხარულით ივსები ზოგჯერ
და დატორტმანებს ფეხქვეშ სამყარო,
ეს ყველაფერი შენია მხოლოდ,

სხვას ვერ აუხსნი და ვერ გაუყოფ...
ან გენატრება კვლავ იავნანა,
დედის გულმკერდში ლოყების ჩარგვა;
სევდის, ტკივილის და ბოდმის ნაცვლად,
საფლავის გულზე ყვავილის დარგვა.
ზოგჯერ არ ვყვებით მოვარდნილ ტალღას,
თუმცა მეგობრის ლალატი გვტანჯავს, –
მელანქოლია შემოგვხვევს საბანს
და გადაგვაქცევს ცრემლების ღვარად...
რომ გადავმალოთ გრძნობები სხვაგან,
არავინ ჩასწვდეს ჩვენს ფარულ ზრახვას
და არ ახადოს დაფარულს ფარდა,
გამუდმებულად ნიღბები მზად გვაქვს.
თუმცა, ყოველი ირგებს თავის როლს,
ზოგჯერ ნიჭით და ზოგჯერ უნიჭოდ, –
ყველაზე ცუდი ის არის სწორედ,
რომ გვავინწყდება ვინ ვართ უნიღბოდ!..
ამიტომ ვრჩებით უფალთან მარტო
და აღსარება გვინდა გავანდოთ,
ამდენი ბილწი თამაშის შემდგომ,
რომ განაჩენი გამოგვიტანოს!..

უთხოვარის ხე

ეს ხე 5000-მდე წელს ითვლის...

დედამინის გულს სწვდება ფესვებით,
გაშლილი მხრებით – მაღალ ცის ტატნობს,
დგას საუკუნის აღმართულ თაღზე
და გვირგვინივით მიდამოს ამკობს;
დგას ბრგე, ტანმსხვილი, ხე – ჯავრიანი,
ტყე-ქარაფებთან, როგორც დარაჯი;
მესაიდუმლე წელთა ქარავნის,
გაჟღენთილია ჟამთა ქარაგმით,
და იფურცლება ვით ფოლიანტი –
ვით აზროვნება მემატინის...
ყოველდღე იბრძვის ვით ამირანი:
გორმალალიდან იტაცებს არილს
და მის დიდებას ეს გოლიათი
გზაგასაყართან ქვეყანას აწვდის...

გზა ნათელისა

რომ შევიყვარე კამკამა ზეცა,
ვითა სიმართლე სისპეტაკისა,
რომ შევიყვარე ეს ლურჯი მთები
და სიამაყე წმინდა გულისა,
რომ შევიყვარე ეს უძირო ზღვა,
მსგავსი უსაზღვრო სიყვარულისა,
რომ შევიყვარე ეს ბილიკები,
ყოვლის მომცველი – გზა ნათელისა,
რომ შევიყვარე ცისკრის ვარსკვლავი,
ნიშნად სიცოცხლის გამარჯვებისა,
რომ შევიყვარე ფრინველთ გალობა,
ვითა გალობა – რეკვა ზეცისა,
ზღაპრულ ფერების ვიგრძენი ტრფობა,
ვით უსასრულო ტრფობა ფერისა,
რომ ყვავილების სურნელი მათრობს,
ვით საუკუნო კმევა ზეცისა,
შევისისხლხორცე პური და ღვინო
გონების საზრდოდ თავად უფლისა,
რომ შევიყვარე წყართა დენა,
წყარო – სიმბოლო უკვდავებისა.
უფალო, გმადლობ, უფალო, გმადლობ,
მომეცი ნიჭი აღმაფრენისა!..

შენ უნცი, უფალო...

ხანდახან მრცხვენია, უფალო,
საბანი რომ მხურავს თბილი...
ზოგისთვის სახლია – ხის ძირი
ან ბნელი სარდაფი ცივი;
ვიღაცა ხელს ინვდის – მშიერი,
ლუკმაპურს მოითხოვს მწირი;
დამუქდა ზოგისთვის სამყარო,
ვინ შვილის საფლავზე ტირის...
ჯარისკაცს სისხლისგან დაცვარულს
თვალებზე აკვდება ბინდი;
მოელის საშველს და სასწაულს
ობლების შემყურე ქვრივი...
მაგრამ?.. ო, შენ უნცი, უფალო,
ვის რა გვარგუნო
და... რისთვის...

სეჭეჭური

*ბაბუამ ეს ხე, ასი წლის წინ,
ტყიდან მოტანილ ველური
ჯიშის პანტა მსხალზე დაამყნო.*

ჩემს სარკმელში იჭყიტება,
ჩემს სარკმელში ტოტებს არხევს, –
დგას ამაყად ხეჭეჭური,
დატვირთული, მსხმოიარე.
დაკოყრილი – ფესვმაგარი,
ყველა სეზონს ალამაზებს,
ქარია თუ ნიავექარი
მის ტოტებში დაფრიალებს.
გაზაფხულზე, როცა ყვავის,
არემარეს სურნელს აფრქვევს,
ყველა მწერი და ფუტკარი
მის ყვავილებს დასტრიალებს.
ცხელ ზაფხულში, მხრებგამლილი,
ფოთლით ფარავს ცის ლაჟვარდებს,
მის ჩეროში შეხიზნული,
სამოთხის ბაღს მიაშვავებს.
შემოდგომას – დატვირთული
სიამაყით ტოტებს არხევს,
ქვებს ასკდება მწიფე მსხალი
და სიუხვით გულებს ავსებს.

ფეხმორთხმული იანვარი,
როცა ქარბუქს ატრიალებს,
თავს ეხვევა წრიპა-შაშვი, –
ფითრის კენკრას იპარავენ...
მის მკლავებში იხლართება,
მზე ამოსვლას ველარ ასწრებს,
თავად მთვარე, ვარსკვლავები
ამ ტოტიდან მითვალთვალებს.
ჩემს სარკმელთან მიდი-მოდის,
მას ჩემს გარდა ვერვინ ამჩნევს,
ჰოდა, ჩემი ოცნებები
მის ტოტებში შევასახლე...
ასწლიანი, ფესვმაგარი,-
ჩემს სარკმელში მოდარაჯე,
დგას ამაყად ხეჭეჭური,
დატვირთული, მსხმოიარე!..

ადგილის ღედა

ლუდმილა გედენიძის ხსოვნას

მთის ფერდობზე პანანინა
ოდა სახლი ედგა,
ალიონზე აღვიძებდა
ხმა – ჩიტების სტვენა;
საოცარი ალლო ჰქონდა
და მახვილი სმენა –
თითქოს ფლობდა ზედმინეწით
ფრინველების ენას...
მისი ნიჭით და უნარით
ყველას აკვირვებდა,
მოსალოდნელ საფრთხეებზე
როცა ანიშნებდა...
შემოდევზე ნიგვზის ტოტებს
როცა ქარი გლეჯდა –
მარტოხელას მოლოდინის
სევდა აწვალებდა...
სადმე შორს თუ მიდიოდა,
ვერსად ისვენებდა,
თვალწინ მუდამ მშობლიური
ქარაფები ედგა.

მის ფესვებთან შეთვისებას –
ამგვარ ჩაკვირებას,
ვერ დავარქვი სხვა სახელი,
ველარც ახირება, –
და ვუნოდე მოფერებით
მას – „ადგილის დედა“.

გორლის მთებს

*ვუძღვნი ძმის ხსოვნას. როცა
ეს ლექსი წაიკითხა, მიიხრა:
ზუსტად ასეთი რამ მინდოდა,
ოდესმე, მეც დამეწერაო...*

თურჩუს მთის ქარს, თუკი ვინმე,
მიენდობა, გაჰყვება...
იქ, ზემოდან, მესხეთის მთებს
სიამაყით დახედავს;
ასხის მთის ქედს, ერთხელ მაინც,
ფეხქვეშ ვინმე გათელავს;
ვინც შეხედავს კავკასიონს,
ამაყს, ცივს და განდეგილს;
ხვამლის მთამდე ვინც აიტანს,
საგანძურებს აკრეფილს;
ნოლის ციხეს, ველის ციხეს,
ვინც მოივლის ლაშქრობით;
დადიანის ხეივანში
ერთხელ მაინც გაივლის;
ან დედოფლის წყაროს შესვამს,
უკვდავების – სამოთხის;
გორმალლიდან თურჩუს მთამდე,
ვინც ვარსკვლავებს ამოთვლის;

ვინც ოკაცეს გადახედავს,
საქაჯიის მთებიდან;
ვინაც ნახავს, წყალვარდნილი
მთიდან როგორ გადმოჰქუხს,
უფსკეროდან ცივი წყარო
კალმახს როგორ ამოჰყრის,
ვინაც ცხენებს აჯირითებს
მეიდანის ბალახში,
ვინც გაათევს, ერთხელ მაინც,
ლამეს მწყემსის კარავში,
ანდა, ჭინკებს ვინც დაიჭერს
ქვერეყანის ჭალაში...
ვინც მისწვდება ირემს რქაში –
მალლა მთიდან წამოსულს,
ვინაც მოსწყვეტს ლამაზ ყვავილს –
სალი კლდიდან გადმოსულს,
ვინც მდელიოზე სუფრას გაშლის,
მთვარეს ნახავს ამოსულს –
სილამაზის სასწაულის
ზღაპრულ ძალას გამოცდის, –
ის ამოხსნის ამ ადგილის
საიდუმლოს ჯადოსნურს!..

ტირანი

„ის“ ავი გულით, სნებით, მახვილით
ცოდვათა მორევს დაატრიალებს,
ბრბოთა სახელით – მისივე ძალით,
მთელს დედამიწას აატრიალებს;
ნაშლის კაცობას და აზროვნებას,
ფეხქვეშ გათელავს მის იდეალებს, –
სანამ დრო – მისი მთავარი ძალა-
ამ სისასტიკეს გაუნიავებს...
მერე, მოსდგება დროის ბორბალი
ცელს პირუკუღმა შეუტრიალებს...
ამ თავბრუდამხვევ ტრიალ-ტრიალში
არის ბჭობა და არის გნიასი,
რომ ისტორიას ქმნიან გმირები,
რომ წესებს ადგენს ადამიანი...
ვისაც ჰგონია იყოს მარტივი...
მე კი მგონია, ასე არ არის, –
სცენას განაგებს დროის მახვილი
მართლაც სასტიკი და შემზარავი...

ვექლვენი პატრიარქს

...იოანე ყვება მძიმე ჟამთა სნებას:
მზე ბნელდება როცა – ძაძით იმოსება,
ეცემიან მთანი – ვარსკვლავები ქრება,
ფარისეველთ, გლახაკთ ჭკუა უბნელდებათ, –
იქცევიან კაცნი ბილნთა ფეხის მტვერად!..
მწყემსნი თაყვანცემად ეშმას რიგში დგება,
მხეცის ნიშანს იკრავს და მას უერთდება.
იოანე გვამცნობს მძიმე ჟამთა სნებას:
განსაცდელის ჟამი უღვთოდ არ ეგება,
ვინც ლაღადისს ავლენს, უფლის ნებას ჰყვება,
გზას არ უბნევს ფარას – სულით არ ეცემა
და აცილებს სამწყსოს უფსკრულს გადაჩეხვას,
ვინც ატარებს სამოსს უნმინდესს და სპეტაკს,
სათნო სიყვარულის გულის კარს არ კეტავს,
ღვთისმშობლის ხმას ისმენს – გრძნობს მის
ცრემლთა დენას, –
ღვთის გზას ვინც მიჰყვება, გადაარჩენს ერსაც!..

მზემ დაუშვა ფარდა

მზემ დაუშვა ფარდა, სხივი იფანტება,
სადღაც სილურჯეში გემი იკარგება,
ზღვის ნაპირი ელავს ცისფერ განტოტებით,
მე დაღლილი ვდგავარ მზესთან განშორებით...
ახლა, ჰორიზონტი თალხით იბინდება,
კვდება ოცნებები, ზღვაში იძირება...

ეს ყველაფერი მაკვირვებს!..

ყველაზე მეტად მაკვირვებს:
ცისკარზე თვალის გახელა,
მზის დიდებული ამოსვლა,
ღრუბლებში გამონათება,
ალაგ და ალაგ მთა-ველზე
მზის ხალიჩების დაფენა,
ნისლებში მთების გახვევა,
მათი ხევებში ჩაშვება,
გზა-ბილიკების დახვევა,
ბუნების იდუმალება...
დაღამებისას, ბინდ-ბუნდში,
ცა-ვარსკვლავების გაღება,
დაუსაბამო სივრცეში
მათი კაშკაშა ნათება...
განთიადისას, ფრინველთა
აჟღურტულება და სმენა.
სტვენა, გალობა, ძახილი, –
მათი ჭიკჭიკი და ენა...
ბუნების გამოღვიძება,
პატარა ია – სამფერა,
აკაციების სურნელით
აპრილის შემობრძანება...

ცრემლები ვაზის – უფლისა,
მის ფესვთან ქედის დადრეკა,
მისი ცრემლებით ტირილი,
მერე ჭიგოზე ახვევა...
კაცის მოვლენა – გაჩენა,
სიკვდილი – გარდაცვალება,
მათი მიზეზის გარკვევა, –
ძიება და ვერ გაგება...

* * *

თუ, ის არ არის
ხალასი – ლალი,
თუ, მას არ ახლავს
სიბრძნე და მადლი
თუ, წიალიდან
არ არის ნათლის,
ნიჭიერებას
არა ვცემ პატივს.

ჩემს ანბელოზს

გამორჩეული მე არ ვყოფილვარ...
მაგრამ სხვებისგან ბევრჯერ ვიგრძენი,
პატივისცემი და სათაყვანო,
ჩემში, რატომღაც, ეს – შენ იყავი...
ამ უსასრულო ჯაჭვურ ქაოსში,
რწმენას და იმედს ეს – შენ მაძლევდი,
ზღაპრულ გმირივით, შენი წყალობით,
ბენვის ხიდზედაც ბევრჯერ გავრბოდი...
ზოგჯერ ვფიქრობდი, რომ მიმატოვე
და განსაცდელში მარტო ვიყავი,
ბოლოს ვხვდებოდი... ომგადახდილი,
რომ ყოვლისშემძლე, ეს – შენ მიცავდი.
გთხოვ, მაპატიო, რომ ვარ უგნური,
რომ დავიბადე ბრმა და უნიჭო,
შენ, მშვენიერი და უღალატო,
რომ თავის დროზე ვერ შეგიცანი...
არ მომანიჭა ძალა ბუნებამ,
მოზომილ საზღვრებს ველარ გავცილდი,
ამ ჯოჯოხეთურ ყოფა-ცხოვრებას,
შენს ერთ ღიმილზე უმაღლეს გავცვლიდი!..

...მის მიმართ კითხვა ხშირად მიჩნდება,
რატომ მფარველობს და არ მიწყრება?
უსუსურ ბავშვად მიმიჩნევს ალბათ
და ყრმის თვალთვალი არ ავინყდება,
საით გადავდგამ პირველ ნაბიჯებს,
აინტერესებს და მაკვირდება!..

ბრძოლა დაიწყო...

გადაუარეთ მდიდარ ნაპირებს
და სიღრმეებიც გინდათ დაიპყროთ,
კარგა ხანია ამას აპირებთ,
დიდი ხანია, ბრძოლა დაიწყო...

ჩემი გვირგვინი ეკალბარდია,
თქვენი გვირგვინი კი – ოქრო-ვერცხლი,
მხოლოდ ეს არის, რაც მაბადია,
რაც დამეკისრა, ამას ვერ შევცვლი.

ქვეყნად რომ გავჩნდი, ასე მგონია,
მაშინ დაიწყო ბრძოლა და შფოთი,
თქვენ რომ გგონიათ, ასე როდია,
კაცი მისიით ჩნდება და მოდის.

ალარ მჭირდება ყალბი დიდება,
ეკლიან გზაზე თავად დავდექი,
მადლობა უფალს არ მერიდება,
პირში გახალთ ჩემი სათქმელი.

საზოგადოების კალაპოტში

ჯერ ბუმბული შემიღუნლა,
ერთხანს ფრთებით მაფრინა,
სადმე, შორს რომ არ გავეშვი,
დიდი ჯაჭვი დამკიდა,
მის კარებთან დამაყენა,
შეგონება მასმინა,
მერე წნეხში გამატარა,
მის ქკუაზე მაფიქრა,
საზრდო მომცა, – გამომკვება,
ჩინ-მედლები დამკიდა,
მის ცარიელ კალაპოტში
უხვ მდინარედ მაღინა, –
მინდოდა, თუ არ მინდოდა,
ბევრი ცოდვაც ამკიდა.

თუ გული არ გტკივა

თუ გული არ გტკივა
და სული არ გეძვრის,
თუ არ გემღერება,
არ გიყვარს,
არ ეტრფი,
არ გმეხავს, არ გაკრთობს
თქარუნი წამების,
გარკვევით არ გესმის
ხმა – ცისკრის ზარების,
სურვილიც არა გაქვს
ოდესმე გაფრენის,
მოვარდნილ ქარიშხალს
არასდროს გაჰყევი,
მწუხრისად ანავლე
ჟამი და ზაჰმები –
ამ ჭაობს, ამ ურვას
ვერასდროს გასცდები...

არ მავინყდება!..

გულში თამამი აზრის გავლება,
როცა ამგვარი შანსი გაჩნდება, –
დედამინიდან წასვლა-გაფრენა,
მზის ბილიკებზე ფეხის დადება.
არ მავინყდება, უკან დაშვება...
მეორედ მოსვლა და მონატრება.
მუხლმოდრეკილი მისვლა ხატებთან,
მონანიებით ცრემლის დაფრქვევა.
დიდი გრძნობების განცდა – გაგება,
სიყვარულისთვის მსხვერპლის გაღება,
სამშობლოს დაცვა და დაფასება,
სისხლის დაქცევა და გადარჩენა.
მეგობრის ნახვა და შეყვარება,
ერთგულებისთვის ფიცის დადება,
გულის კარების ფართოდ გაღება,
სიყვარულისთვის ხიდის გაღება.
ბედთან საშიში გათამაშება –
შეუპოვარი ბრძოლა – გაბედვა,
მისი სიმუხთლე და დამარცხება,
მოლიპულ გზაზე ფეხის წაცდენა...
ამაოება – გულის გატეხვა,
უიმედობა – ხელის ჩაქნევა...

ზღვა იმედების თავზე დანგრევა, –
ამ ნანგრევებში ახლის დანყება!..
მიძიმე ტვირთების მხრებზე დადება,
ჯაფა-შრომაში წლების გაღევა,
მართლის ძებნაში ქოშის გაცვეთა,
სულის შენახვა და გადარჩენა!..
მინიერ ფართან ზღვარის დადება,
ჩარაზულ კართა გახსნა-გაღება,
სამანთა კვეთა და გარდატეხა,
ღვთის საუფლოში გადაბარგება!..

რალაც მეორდება

რალაც მეორდება...
და მე ვარ გმირი?
თუ გმირებს თავად
ვთხზავ და ვიგონებ?
და თუ არ!.. – მაშინ?..
ვილაც იზრუნებს:
ვილაც დაახვევს
უკულმა ფირებს
და მას ხელახლა
გამოიგონებს!..

ქარს

ხანდახან მინდა, მოვარდნილ გრძნობებს
ავყვე და გავყვე ღრუბლებში მარტო,
ნუ დამიფანტავ ლამაზ ოცნებებს,
ხელს ნულარ მიშლი, ნუ დამსდევ, ქარო!..
ზოგს, იქნებ, მართლაც ნიავით ართობ
ან, იქნებ, სევდის გაქრობას ლამობ,
თუმც პირველობას არავის ანდობ,
ხანძრის ჩაქრობას არასდროს ჩქარობ.
ხან გრიგალი ხარ, ხანაც ხარ სათნო,
მიმართულებას ნუ იცვლი, ქარო,
ასეთ უპიროს და არა სანდოს,
მითხარი, გული როგორ დაგანდო?..
თუ ქარიშხალში დამტოვებ მარტო,
თუ გამოაცლი ამ გრძნობებს საზრდოს,
მაშინ ატეხე განგაში, ქარო,
და ინავარდე ღრუბლებში მარტო!..

არ ჰგავდა ყვავილს

რა მაშფოთებდა არ ვიცი მასში –
ჯარბისმიერი არ ჰქონდა შხამი,
არცა ჯავშანი და არცა ქაცვი,
არც ჯარაოტის სიბლანტე მყრალი;

აყვავებული საკუთარ ბალში –
დანიწკლულ სისხლის წითელი ხალით,
ვარსკვლავიერი ფორმით და ხაზით
იგი ყვავილი არ ჰგავდა ყვავილს.

ლაზარინელი ვით სივრცეს ჩხიბავს,
ან მეძებარი გერშს იკრავს ჩქამის,
გაზირი ეძებს საცნაურ ნიშანს, –
მე მივამგვანე ყვავილი ასპიტს.

იქნებ არ იყო სწორი მისნობა,
თუმცა, გულისთქმა ამას მიხმობდა
და განვიცადე ეს ყვავილობა,
როგორც ნიშანი – ცუდი პირობა.

ვის სილამაზე ღმერთად უცვნია,
ვინც თავს ევლება და აფაქიზებს,
ჩვენი გულები რასაც უპყრია,
განა ყოველთვის ისხამს ყვავილებს...

დაჟანგდა პაპის ღუქანი

მამის და პაპის პაპისგან
 სამჭედლო მერგო ღუქანი,
 რკინის რამ მეგდო ნაჭერი,
 უხეში, გამოუნვაავი,
 საბერველს ხელი დავავლე,
 საცეცხლურს შემოვუძარი,
 გახურდა გრდემლი ქურაში
 და გამოვჭედე უზანგი...
 ხმალი გავბრძმედე, რა ხმალი,
 ოფლი დავღვარე უზღვაავი!..
 სიმტკიცის ახალ საზომად,
 ახლა გამოდგა დურალი,
 ხმალი ჩაჟანგდა ქარქაშში,
 ბრძოლის დავკარგეთ უნარი!..
 ჩაქუჩი, გრდემლი, უზანგი
 დადუმდა პაპის ღუქანში...
 წინაპრის ნაქონ ქურაში,
 ველარ დავჭედე ლურსმანი,
 ხარები ნალპურალი,
 ვერც ბედაური ქურანი.
 დრო დადგა ბედუკულმართი,
 დაგროვდა ბოღმა-ბუღმანი...
 სიტყვა გავჩარხე ქურაში,
 ამასაც უნდა მუღამი, –
 მამის და პაპის ნაქონი
 გადავაკეთე ღუქანი.

* * *

აღარ დამიმატოთ
მეტი სანამლავი...
გთხოვთ, დაიცადოთ...
ღვთის გულისათვის,
გევედრებით,
იქნებ დამინდოთ.
თუ მაინც?...
მაშინ შევიშლები,
ჩემო კარგებო,
და საბოლოოდ გავფრინდები
ჩემს „კუთვნილ“ სახლში...

ბედის მხედარი

შენს კარავთან არასოდეს მოვა ბედი,
ბედის მხედარს თავად უნდა ჰგავდე,
მისი ცხენი თავად უნდა გახედნო,
გააქანო, გახვითქო და დალალო!..
გააქანო, ის ტაიჭი უებრო,
სალ კლდეებსაც მტვერს დაადენს რაში,
მინდორ-მინდორ კი არ უნდა ატარო,
ეკალ-ბორცვი – ტვერი უნდა გაკაფო!
მთის ხეებს, მთის ფერდობებს არ აფარო! –
მთაგრეხილებს უნდა გადაატარო,
განა, ყველგან თავი უნდა დახარო,
განა, ყველგან მტერი უნდა ახარო!..

შენს კარავთან გელოდება რაში,
ნუ აყოვნებ, შეკაზმე და გასწი!..

რა ხალხი ხართ?!

მკრეხელებს და ამპარტავანთ
კაცის სახე დაგიკარგავთ,
ამბიციას დაუზრდიხართ,
უზნეობას დაუცდიხართ,
შურს და ღვარძლში გიბანიათ:
სხვისი ოფლის მონაგარის,
სხვისი სისხლით განაბანის
წენწვა-გლეჯა აგიტეხავთ!...
ღმერთის რისხვა დაგიტეხავთ,
არც სამშობლო გაბადიათ...
მიპასუხეთ, თუ ღმერთი გნამთ,
რა ხალხი ხართ?!.

ბებერ მუსას

უძღვნი ზიძას – ხუტუნა უგულავას

რამ შეაშფოთა, რამ შეაკრთო შენი ფიქრები,
ბებერო მუხავ, ფესვმაგარო, მითხარ, რას ელი?..
პირველად გნახე სევდიანი, გულგატეხილი,
მე კი მეგონე გოლიათი და უძღვევლი.
იქნება, დაჰკრა უცნაურად სხვაგვარმა სიომ, –
ყველა სიმდიდრე გაიფანტა, წარსულ დროს გაჰყვა,
ზღაპრული სკიპტრა გადააგდე, ხელთ არ გიპყრია
და სიდიადე შავ და ბედკრულ ყვავე-ყორნებს დარჩათ.
იქნებ, ცას მოსწყდა ერთადერთი შენი რჩეული,
იქნებ, შენს ფესვთან საყვარელი გვირილა დაჭკნა,
იქნებ, არ გწყალობს ძველებურად ნაკადულები
და ცისკრის ქარებს დაეკარგათ, არა აქვთ, ეშხი...
ანდა, ეს არის ბედისწერის უცილო ხვედრი,
უძირო სევდა და ნაღველი რჩეულთა წესი, –
გადმოცემული წარსულიდან გამჯდარი ჩვენში,
უკვდავებისკენ მიმავალი მთავარი ღერძი.

სიზმარი

(ფენომენი)

არა სიტყვებით, არა ფრაზებით,
არც შემთხვევით ან მიგებ-მოგებით,
წამოშლის აზრებს ან სურათხატებს,
რალაც მაგიურ სიმბოლოებით.

ვფიქრდები, მაგრამ მაინც არ მესმის,
აქ, უმნიშვნელო რალაც საგნები,
ან ბუნდოვანი კადრის ფრაგმენტი
არის მთავარი და გადამწყვეტი.

თუ ეს ზმანება არის სიმართლე –
შეზურვილ აზრში არის ქარაგმა,
თუ გვემატება სიღრმე-სიმაღლე,
რას მიუთითებს თქმაც და არათქმაც?..

ის მიღმიური ხომ არ დაგვეცინის –
იქნებ გვამცირებს – გვაკნინებს ამით;
ან ელოდება მაგიურ ძალით,
თუ გაიღვიძებს გონების თვალი...

არა, ამ უნარს ვერ მივანერ
ეშმას მანქანებს,
ის ბოროტია და არასდროს
არ გაგვაფრთხილებს...
და თუ შემთხვევით გამეხსნება
თვალი გონების –
აღბათ, მიღმეთში დავინახავ
ჩემს ანგელოზებს...

ბედისწერა

მითხარი, გული როგორ დაგანდო
ან საიდუმლო რატომ გაგანდო?..
ჩემი ცხოვრების წესს რომ განაგებ,
ვინა ხარ ჩემი, რისთვის მდარაჯობ?..
იქნებ, მხსნელი ხარ – თავზე მეველები,
განსაცდელის ჟამს არ მტოვებ მარტო,
იქნებ, მტერი ხარ – მტრულად მლაღატობ
და ელოდები ფეხს თუ დაგაყრდნობ...
შენ უფლება გაქვს მმართო, მანვალო
და ჯოჯოხეთის კარი მანახო...
იქნებ, შენ ჩემი ბედისწერა ხარ,
მთელი ცხოვრება გსურს, რომ მატარო!..
მკაცრი სამართლით და მკაცრი განსჯით,
თითქოს, მცდიდი და თითქოს მანრთობდი,
ჯერ კიდევ ბავშვი ვიყავი მაშინ,
დახლართულ ხრიკებს თავზე მამტვრევდი!..
ვინა ხარ, რა ხარ – რა გიდევეს გულში?
მტერი ხარ, ძმა ხარ, მამა თუ დედა?..
გაურკვეველი – მომავლის შიში
სულ მაკანკალებს და მზარავს ფიქრი...
ზოგჯერ მოდიხარ – მოგაქვს ამბავი,
არ ვიცი, არის ცრუ – თუ მართალი,

შენ ბედისწერა გქვია, თუ რა ხარ,
 რატომ გიბოძეს მესაჭის ნიჭი?..
 ცხოვრებისაგან სილაგანნილი,
 პირქვე რომ ვეგდე, უფსკრულის პირზე,
 შენ დამიფარე და ამამალლე,
 შემომაცალე სიბნელის რიდე...
 მომეცი ძალა და ნებისყოფა,
 შენ, მიმიყვანე წმინდა ხატებთან,
 შენ, სიყვარულის მიბოძე ნიჭი,
 გადამიშალე სულ სხვა სამყარო....
 წინ მიმიძლოდი – ვინრო ბილიკზე,
 ბრმა ნაბიჯებით დიდხანს დაგყავდი,
 მე არ ვიცოდი და არც ვფიქრობდი,
 ჩემს ცხოვრების გზას როგორ მართავდი...
 პირისპირ შეგხვდი – თვალეებში გიმზერ,
 პირქუში სახე ისევ გილიმის...
 ჩემო აჩრდილო! და ბედისწერავ!
 რას ფიქრობ? – რისი გამზადე ღირსი...

კვლავ ველოდები მზეს და განთიადს

როს დავიღლები დარდით, ფიქრებით,
ლამეულ ჩრდილებს გავემიჯნები,
კვლავ გავიხსენებ აისს ვარდიანს
და ველოდები მზეს და განთიადს...

მზე თავის სხივებს ისევ დაქარგავს,
ლამემ ტკივილი თუ დაიოკა,
ჩამოურიგებს საზრდოდ – საკვებად,
ტვინგაბრუებულ კაცობრიობას...

ციური მადლი ვისაც უცვნია

ადამიანის ფიქრში, ვნებებში
ჩანოლილია ნისლი ქაოსის,
ასევე მადლიც – ღვთიურ შეგრძნების
და ხელოვნებაც დაშლა-ანყობის.

თუმც არსით აზრის გამოტანაში
თანმიმდევრობა დაკარგულია,
რადგან ამ ღვთიურ გამოცანაში
ყველა ფორმულა დაფარულია.

როცა ჯამები ნულის ტოლია,
დანანევრება ნიშნავს დასასრულს? –
რომელ მომაკვდავს როდის სცნობია, –
როგორ აღნიშნავს „სიტყვა“ აღსასრულს?..

წყურვილთა ამგვარ განქარვებაში
მიზანი თვისი ვინ აღისრულოს,
თუ ამ უცნაურ დაჯამებაში
ძევს ყველა ცოდნა და საიდუმლო...

ვის დიდებული ცოდნა აღანთებს,
ციური მადლი ვისაც უცვნია,
ო, მადლი იმას – ღვთიურ განანესს,
დაშლა-ანყობა ვისაც უპყვრია.

ბრძენი – პოეტი

„ჭეშმარიტი პოეტი არ შეიძლება სრულ ჭკუაზე იყოს“.
(დემოკრიტე)

ბრძენმა გადანყვიტა, პოეტი გამხდარიყო,
რად გინდა? – მის გვერდით მუხები აღარ იყო...
ნავიდა, ეძია, იარა – სად არ იყო...
დაღლილი დაბრუნდა და ძალაც აღარ იყო...
რა გინდათ, რა გითხრათ?
რა იყო და არ იყო!..
ერთ დღესაც, მის კართან მუხები დამდგარიყო...
ეს ბრძენი – პოეტი და შლეგი გამხდარიყო!...

აზრი მებედება

როცა რაღაცას ვერ ვგებულობ,
ტვინი მეჭედება...
შევდივარ ბაღში,
და ავშლი ტოტებს
სამოთხის ვაშლის,
იხსნება მაშინ...
და რაც არ უნდა
მიკვირდეს მასში,
ცოტა ახალი,
ცოტა ლამაზი
და უცნაური
აზრი მებედება...

...რომ დავიზადე აპრილის თვეში

საიდან მოდის ამდენი ძალა
და ენერგია დაუშრეტელი? –
არ გაგიკვირდეთ, თუ შეამჩნიოთ
მოზღვავებული ჩემი გრძნობებიც...
...რომ გაზაფხულებს მოვყავდი ქვეყნად,
რომ გაზაფხულის სუნთქვით ვსუნთქავდი,
აფეთქებული კვირტების ეშხით –
რომ დავიზადე აპრილის თვეში!..
შევისისხლხორცე და დავინახე
ბუნების შვილთა გარჯა-ფუსფუსი,
წინსვლის და სრბოლის სიმბოლო მყავდა
ცაში გაჭრილი ლალი ბულბული.
ჭექა-ქუხილმა ბრძოლა მასწავლა
და შემართება – ძლიერმა ქარმა,
თუმც, გაზაფხულის ნაზმა ფერებმა,
ყველა სიმკვეთრე ფრთხილად წაშალა...
მე გაზაფხულმა ამავესო რწმენით,
ყველა სიკეთე მან დამამადლა, –
ავი და კარგი ჩემში რაც არის,
შეალამაზა და შეაზავა...

ცვლა

ავი ღრუბელი ისევ ჩამონვა,
ხეები ხევში დაქრის განდაგან,
ამალამ ქარი ქალაქს დატორავს,
ბალში ალუბლებს ურცხვად გაძარცვავს.

იქნება ძრწოლა და ვით გამოცდა:
ბრძოლა, ჭიდილი, ძალის გატანა;
ამ ყველაფერში ძველის ნარხოცვა,
და სინანულით გულის დაკანვრა.

შეხვედრა

მდუმარებით მოიხიბლა წამი,
წარსულს ისე გადახვია მკლავი,
ყოვლისშემძლემ მოატყუა თვალი
და სამყაროც ჩაატია მასში.
აქ, ამ წამში ჩაიწურა, თითქოს,
ვარდისფერი გარიჟრაჟის კვალი;
ეს ხომ დიდი მოგონება იყო,
ჩვენს ბილიკებს წაეყარათ თავი.
რაც გაგვაჩნდა, ის ძვირფასი განძი,
სიყმანვილე გაელვების მსგავსი;
იქ ხომ ჩვენი სიყვარულიც იყო,
შორეული ვარსკვლავივით მკრთალი.
ჩაფერფლილი, ბუნდოვანი აზრით
ვერ ავწონეთ ამ შეხვედრის ფასი;
ეს ცხოვრების სიურპრიზი იყო,
ჩვენ მდუმარე მოწმეები გავხდით.

რაც ირხევა

გარდასახული მისტიურ ზღვაში,
სხივი იღვრება ჩვენი ნაწილის;
საღვთო მიღმიურ წარმოდგენაში
მარადიულის ჩვენ ვართ ნაპირი.

როცა სხივები ხნულს დაეგლება,
ემჩნევა კვალი, ვით მზის ანარეკლს
ამ ჩვენს ნააზრევს, ვით გაელვებას,
მკრთალი ციმციმი გამოანათებს.

ქართულ სალს!

საიდან მოდის ამდენი რისხვა,
ვინ დაგატეხა თავს?..
სხვისგან რომ ელი,
მუდარით შევლას,
შენ რა შეჰყარე თავს?!..

მწუხრის ლანდეზი

იქ რომ ნანატრი მწვერვალებია,
შავი ლანდეზი მწუხრით ნისლავენ,
ლურჯი სიზმრები სადღაც ქრებიან,
გულქვა მხედრები წამებს თიბავენ.

აქ, ცის ლაჟვარდშიც არაფერია,
წარმოსახვაშიც იმედს მიკლავენ;
აზრში სათუთი თუ რამ მშთენია
აღმოფხვრილია ძირით-ძირამდე.

ცხადიც, ზმანებაც ბინდის ფერია,
ველარ გავატან, ალბათ, დილამდე,
აბა, ამ ქვეყნად რა დამრჩენია,
ლამაზ ოცნებებს თუ ჩამიკლავენ.

პოეტს...

შენი ლექსები და გენია ვის არ ათბობდა,
ახლა კი მიკვირს, რამ გაქცია ქუჩის მათხოვრად.
ეს შიში არის, სიმხდალე და სხვაგან გაქცევა,
თუ განანწყენდი – ხვედრი შენი არ მოგეწონა?!
ვერ დავინახე გაქცევაში აზრი მთავარი
და თუ ბრძოლაა – გამარჯვება ან დამარცხება.
იქნებ, ეს არის დაყრუება, თვალის დავსება,
გმირული დასკვნა – გენიოსის მტკიცე ნაბიჯი.
ვერ აამაღლე ცხოველურთან შებმული სული,
ვერ ამოქაჩე და მწვერვალზე ვერ აიყვანე;
ფხიზელ გონებას ალკოჰოლით ყოველდღე ახშობ,
რომ საბოლოოდ დააძინო – დაასამარო.
იქნებ, ნაბიჯი მერყეობა სულაც არ არის,
იქნებ, ეს არის უმაღლესი გონის კარნახი;
ყოველი ბრძოლა – ამბოხი სულის რომ უარყავი,
„გაუმაძღარი აზროვნების“ მადა ჩაჰკალი!..

თამარ ლოჰანიძეს

ჭირის და ლხინის მოზიარე და ამაგდარო,
ჩემი ოჯახის მოამაგე და თანამგზავრო,
იმ დღიდან, როცა ბედისწერამ ჩვენ შეგვახვედრა,
მიდგახარ გვერდში, როგორც შვილებს – მზრუნველი დედა.

გამოგივლია ეს ცხოვრება ტკბილიც და მწარეც,
შენ არ გაკმარა ამ საწუთრომ ჭმუნვა და ლელვა,
შენი ტკივილი, შენი ურვა დარდს მიამატე,
შვილის სიმწარემ – მწუხარებამ რომ აგაცრემლა...

სანამ სიცოცხლე შენს ძარღვებში არის და ფეთქავს,
თანაზიარო ჩუმი დარდის – მწუხარე დედავ,
მსურს განუგემო, გაგამხნევო – მომეცი ნება,
დღეიდან კიდევ ასი წელი იყავი მედგრად.

მეგობარს

(ნანი ჩიქოვანს)

ახლა, ის ჩემთან აღარ მეგობრობს...
მან მიმატოვა ბავშვობის შემდგომ;
სადღაც გაფრინდა – უცხო მხარეში,
მოგონებები შემომრჩა მხოლოდ.
მის წასვლას ისევ ბავშვურად ვდარდობ,
ხანდახან, როცა დავრჩები მარტო;
კვლავ ველოდები მის დაბრუნებას
და ამ სასწაულს ზღაპრულ ბედს ვანდობ...
იქნებ, ქარიშხალს გამოედევნოს,
სადმე გამოჩნდეს ღრუბლების ბოლოს,
და ველოდები ფიქრში გართული,
რომ ხელი კვლავაც გამომიწოდოს!..
იქნებ, ეკუთვნის ის სხვა სამყაროს,
მას აქაური ხმები არ აკრთობს,
ანდა, ის წასვლას სულაც არ დარდობს
და მეგობარი მართლაც არ ახსოვს?..
იქნებ, გამოჩნდეს სიცოცხლის ბოლოს,
უდროოდ წასვლა მოიბოდიშოს,
გული დაღლილი – გამოფიტული
ამ სიხარულით კვლავ ამიჩქროლოს!..

ვუძღვნი ადამიანებს

მარადიულ სიტბოდან
ლღეება ერთი შეგნება,
გზნება უბინოობის –
სიყვარულის შეგრძნება.
ხელები მაქვს განვდილი,
მზეო, თუ მითენდება;
სანამ მზეობ, ანათებ,
ამ გულს ალი ენთება,
გადმოღვარე სიკეთედ –
სიყვარულის შევსება, –
ვუძღვნი ადამიანებს
ვით უსაზღვრო ფერებას.

მასზე და მანვე

(ადამიანზე)

ჩემს ლექსებს ხელში
აიღებს ისიც...
გაოგნებული დარჩება ვიცი.
არადა იცის?...
არ არის სხვისი!..
მასზე ავანყვე რითმი და მწკრივი;
ჩემი ლექსების ის არის გმირი,
მანვე ამივსო ლექსების სკივრი.
მისი ცხოვრების მზითა და ბინდით,
კარგა ხანია ვცხოვრობ და ვიწვი!..

ვინ არის იგი?..

ვინ არის იგი?
ხშირად ბრმასავით
რომ შემიტყუებს უსიერ ტყეში,
უცნაურ ხმების გარემოცვაში
მტოვებს უჩინოდ...
ვინ არის იგი,
რა უფლებით!
მტოვებს ბრმასავით?..

დედამინაზე რატომ ჩამოდი?..

(ზიძინა ივანიშვილს)

ჯერ კიდევ ადრე, – ღრმა ბავშვობაში,
აღმოგაჩინე მნათობთა შორის...
და ციმციმებდი – ჩემი რჩეული,
გამოკვეთილი ვარსკვლავთა ხომლში.
თუმცა, გიცდიდი,
მუდამ გელოდი!..
ათასი წელი და კიდევ მეტი
მრავალთა შორის მეგულებოდი...
მე გამიკვირდა... კიდევ აღვშფოთდი...
და დანანებას ჩემთვის ვამბობდი...
რჩეულ პლეადას როცა გამოცდი;
ადამის ენა – ქართული ენა,
მ ო უ ლ ო დ ნ ე ლ ა დ
შენ რომ წარმოთქვი!..
...ცას კიდევ მოსწყდა ერთი ვარსკვლავი,
გულს ძაფის რითმი და მოთმინება;
ცა-მირიადებს რატომ გამოწყდი,
დედამინაზე რატომ ჩამოდი?..

* * *

დახუნძლულ ფრთათა მიძიმე ჩრდილებით
მომისწრებს, ალბათ, შემოღამება,
შემომაფეთებს მდარე ნაფიქრალს
ჩახრენნილ ხმებით – ძველი სიმებით;
დააყრუებენ ყველა აღსასვლელს:
თქვენ დაბერდებით, თქვენ დაბერდებით...
მე კი დაღლილი და გაძარცვული
დახშულ გონებას ვერ მივნებდები...
ვუხმობ ქარიშხალს ცეცხლის ეტლებით,
მდარე ცხოვრებას ვერ მივნებდები...

სოსო შალამბერიძეს

შენს ქუჩაზე მივაბიჯებ ხშირად,
შენს ნაბიჯებს მივუყვები... ვითვლი...
ამერია, ვერ ავუნყვე რითმი, –
კაცურ კაცის ვერ ავწონე ფიქრი...
...ეს გიტარა შენს სიმღერას აწყობს,
ეს გიტარა შენს შეხებას ნატრობს,
უთრთოლდება ყველა ნაზი სიმი,
რა ხანია გელოდება – გიცდის...
საქეიფოდ გამომივლი – ვამბობ,
ჩემი ნატვრა რა ამაო არის...
შენ სამოთხე თან წაიღე, ძმაო,
ჩვენ კი უღვთოდ ჯოჯოხეთში დავრჩით...
შენს ბილიკებს მივუყვები ნელა,
უკან ბევრი სინანული მრჩება;
შენთან მოვალ, თავს წავიყრით ერთად
და ვიმღერებთ იმ სიმღერას ერთად,
მაშინ!.. ჩემთან ბუხართან რომ შეწყდა...

იქნება შევძლო...

აფრააშლილი ხომალდისა ვარ კაპიტანი,
ხან თუშმალი ვარ, ხან მედროშე, ხან დასტაქარი, –
ამ მასკარადში გამოვკვერე ჩემი ჯავშანი:
ვყიდი, ვყიდულობ, არ ვთაკილობ, ვარ მატრაბაზი.

უახლოვდება ჰორიზონტებს როცა მიზანი,
მომავონდება სამარცხვინო ახლო წარსული, –
პატარა ბავშვი, დაუცველი, პირმომცინარი,
უმნეოდ, მარტო მივატოვე გამოქვაბულში.

სასონარკვეთილს მელანდება მისი ტიტინი,
მიტოვებული, უსუსური, თითებგანვდილი,
მარნუხებს მიჭერს სინანული, შიში, სირცხვილი,
ფუჭი ცხოვრება, უსახური, უქმად ჩავლილი.

მსურს, ვალიარო, ამ ბრძოლაში მწარედ დავმარცხდი,
ჩემი ხომალდი ნამსხვრევებსაც გზადაგზა ფანტავს,
ამ ხეტიალში დაბნეული ბევრჯერ დავბრმავდი,
ახლა ბილიკებს დამსხვრეული ნიღბები ფარავს.

თუ როლებისთვის დავიბადე სიკვდილმისჯილი,
თუ, სახიერმა სული ხორცთან უნდა გაყაროს,
იქნება, შევძლო დავიბრუნო სათნო ღიმილი,
ბავშვის თვალებით დავინახო კვლავაც სამყარო.

რა აფერადებს კაცის გვირგვინს?..

თუმცა, ტოლები – ფრთამოფარფატე,
 მენს ირგვლივ ლამაზ გვირგვინებს წნავდა...
 მენ შეცბუნებამ შეგიპყრო მაშინ
 და გაიკვირვე პატარა ბავშვმა...
 როგორც ყვავილის გვირგვინის ფურცლებს,
 სხვადასხვა ფერი ამკობთ და ფარავთ,
 ირგვლივ... სუყველას სხვადასხვა ფერის
 წამოსასხამი მანტია ახლდა:
 ზოგს ჭრელა-ჭრულა ან მუქი ფერის,
 ზოგს დაფოთლილი ლაქები აჩნდა,
 ზოგს – არ ემოსა არც ერთი ფერი
 და უბადრუკი უსახურს ჰგავდა...
 მას შემდეგ ფერებს აღმერთებ ისევ...
 და ეძებ!.. ეძებ!.. მას შემდეგ ახსნას,
 რა აფერადებს, – რა ამკობს ასე,
 კაცის გვირგვინს და მის წამოსასხამს...

* * *

გთხოვთ, ნუ შეწუხდებით
წესებს ნუ მომარგებთ,
არასდროს ვყოფილვარ ბეჯითი მოსწავლე...
„ის“ თავის კალაპოტს
თუ სწორად მიჰყვება,
ქცევაში შეცდომებს
არასდროს უშვებდა;
მე კი... შეცდომებით ავავსე ყულაბა,
შემინდოს, შემინდოს, შემინდოს უფალმა...

თვითმკვლელობა

კაცმა, რომელმაც მთელი ცხოვრება
ლამაზ ოცნებებს თავი შესწირა,
არ მოელოდა და ვერ დაფიქრდა,
თუ ბედისწერა მისი განსჯიდა...
სვე დაუნდობლად ძალას აცლიდა,
ის კი არასდროს ფარ-ხმალს არ ჰყრიდა,
მან მიზნებისთვის თავი გადადო
და საკუთარი ხორციც გასწირა...
აგურს აგური როცა დაადო,
ცათამბრჯენები როცა აზიდა,
ოცნების კოშკი როცა ააგო,-
ემმაკმა სწორედ მაშინ დასცინა...
მან რომ იფიქრა - წარმოიდგინა
ტანჯვა-წამება თითქოს დასრულდა,
გადმოიხედა ამ მწვერვალიდან
და გამოერკვა ძილბურანიდან...
ამპარტავანნი, ფარისეველნი
ქება-დიდებით პატივს აგებდა,
გზასაცდენილი, ტანჯვა-წვალებით
თურმე, ამ კოშკებს მათთვის აგებდა...
მას შემოესმა სიცილ-ხარხარი,
ნიშნის მომგები და შემზარავი,

გამონვეულმა მზაკვრულ თამაშში,
ვერ დანახა არსი მთავარი!..
სიბრაზისაგან ისე გამწარდა,
სიცარიელეს სილა გაანნა,
ის გადმოეშვა ცათამბრჯენიდან
და ყველაფერი ამით გათავდა.
მიზნის მიღწევა თუ დააპიროთ,
ცამდე კოშკები აღარ აზიდოთ.
უნდა დაფიქრდეთ, კარგად განსაჯოთ,
სიცარიელეს არ შეეჯახოთ!..

მან ანგელოზი იხილა ჩემი

მომიახლოვდა მოხუცი ქალი,
სიმპათიური, დარბაისელი;
რა ლამაზი ხარ – ნაიბუტბუტა
და ზე აღმართა ორივე ხელი;
მე – გაკვირვებულს და ელდანაცემს
დამცრა, დამყრჟოლა დამესხა რეტი;
ჰოი, მართლაცდა დიდება ღმერთის –
მან ანგელოზი იხილა ჩემი...

სკვინჩავ, რას ამბობ?..

სკვინჩავ, რას ამბობ, რატომ დაგვძახნი,
ნეტა, რა იცი, რამ აგაღელვა?
ცუდს ვინ გვიქადის – რა გვემუქრება,
პატარა გული რას გეუბნება?..
ვიცი, შენა ხარ ჩვენზე ჭკვიანი,
შენა გაქვს ჩვენზე ფაქიზი სმენა,
შენ იცი კარგად ბუნების ენა,
ვიცი, შენ ამბობ სიმართლეს მეტად!
არ აგვეხილა გონების თვალი,
არ დაგვიბრუნდა ნამდვილი სმენა,
შენი რომ ვერა გავიგეთ – ვერა –
აღბათ, ბრაზდები და გული გწყდება...

კესანე

გულს რომ გახსნის გაზაფხული,
თბილად მოგეფერება,
მოგინდება დაჩოქება
აყვავებულ ველებთან;
არის ნაზი, არის მშვიდი
ვით უსაზღვრო ფერება, –
კესანეა გაზაფხულის
ცისფერთვალა მშვენება.

მარიამობას

(*ვუძღვნი ძმის – ვალერის ხსოვნას*)

მარიამობას, სურნელთა კმევა,
დამცხრალი ვნება და წყნარი ზეცა,
დარდთა, წუხილთა, ტკივილთა თმენა,
სულთა მოფენა – გაფრენა მტრედთა.
მარიამობას, ზარების რეკვა,
გარდასახვა და მეტყველი ზეცა,
მონანიება – კვლავ პატიება
და მიტევება ცოდვილთა მდებთა.
ფერისცვალება – დღეთა და ფერთა
სულთა ზეიმი, უსაზღვრო შვება,
გარდაუვალი, დათქმული ბედთან,
ამ დღეს იქნება ყვავილთა ფენა...
მარიამობას, ბორკილთა მსხვრევა,
გაჭირვებულთა დაცვა და შველა,
მარიამობას, წყურვილთა მოკვლა
და უკვდავების წყაროთა დენა.
მარიამობას შენ მოხვალ ჩვენთან,
განგებამ რადგან ასე ინება,
გადაიხსნება კამკამა ზეცა, –
ამ დღეს გვაჩუქებ საოცარ რწმენას.

* * *

უმზერდე სამყაროს სათვალით,
ვფიქრობდი, ეს მე არ მჭირდება:
ადიდებს, ამცირებს, აკნინებს –
სხივები ათასფრად იჭრება...
ახლა, დრომ სხვა სახე მიიღო,
ლინზები ყველაფერს სჭირდება,
ცხოვრებაც ჯიუტად მაზომებს
და კიდევ უამრავს მპირდება...

დაბადებიდან მე მქონდა შიში

დაბადებიდან მე მქონდა შიში...
ყველაზე მეტი – ყველაზე დიდი,
ქების, პატივის და განდიდების
დაბადებიდან გამომყვა შიში...

* * *

პატარა ჯუჯა ბროწეული
როცა აყვავდა,
როცა ფერები მენამული
ააღაჟლაჟა,
მე მომეჩვენა, მღეროდა
თავის ტონალობაში, –
მარტო ყვავილის აყვავებას
ის ხომ არ ჰგავდა...
საკითხავი კი, ჩემდა თავად,
აი, ეს დამრჩა:
თვითონ მცენარემ რა დაარქვა
თავის მუსიკას...

ბედის ხათაბალა...

უძღურია ახლა
ფანტაზია – განცდა,
მომდგომია კართან
ბედის ხათაბალა...
ჩანს, ამაოდ ვცდილობ
ყველაფერი ავხსნა –
ნუხილმა და დარდმა
ამირია თავგზა...
იჭორავეთ ჩემზე,
ააგორეთ ტალღა,
არ დავეძებ, არა –
ვის აუგი დაგცდათ,
თქვენს სარკეში, ალბათ,
უკეთესად ვჩანვარ...
არ მლალატობთ ვიცი –
მომეხმარეთ ახლაც...

* * *

რაც სათქმელი მაქვს...
მაგრამ „თქვენ“ ამისთვის მკვდრები ხართ...
რა ეშველება ახლა ჩემს აზრებს?
სასაფლაოზე უნდა ვატარო?
ამიტომ დება სიტყვა ობოლი –
ყელს გაეჩრება სიტყვა სათქმელი...
და საბოლოოდ ამოიძახებს:
ყრუნო და ბრმანო ვაი თქვენ... და მე...

ორ არსენას – ბაბუას და შვილიშვილს

ის აღმერთებდა უროს და საჭრისს –
 ჩვიდმეტი წლისამ ააგო სახლი
 (დადიანები ბრაზობდნენ ამით:
 რატომ დადგაო სასახლე თავის).
 ბაბუა ქვითკირს ანდობდა ფიქრებს,
 ქვაში აწრთობდა საკუთარ მიზნებს:
 ბორჯღალოს თლიდა, – მუშთარს და მთიებს,
 აჭახრაკებდა ქორბუდა ირმებს,
 „სიცოცხლის ხეში“ აქსოვდა იმედს
 და ამაგრებდა ბუხარის ფილებს;
 ბაბუ წასარეთს ამყნიდა კვირტებს,
 ის აშენებდა „სამოთხის კიდეს“;
 თავის საფიქრალს, საქმეს და სიტყვებს
 ის უტოვებდა მომავალს – შვილებს.
 ალბათ, მის გენებს მოჰყავდა ჟინზე, –
 ბაბუა წვრთნიდა ჯიშთან კვიცებს,
 წისქვილს აგებდა ოკაცის პირზე,
 ხან, იზაბელას ეძებდა ჯიშებს.
 არსენაც, მისას მიჰყვება ფიქრებს,
 ურთხმელს დაეძებს კლდეების პირზე,
 გაზაფხული რომ მოახლოვდება –
 ისიც აგროვებს დასამყნობ კვირტებს.
 ალბათ, ბაბუა სახავდა მიზნებს,
 ალბათ, მისდევდა ამდაგვარ ფიქრებს:
 წინაპრებს თუ აქვთ ჭკუა და სიბრძნე,
 მას შვილიშვილიც კვალდაკვალ მისდევს!..

* * *

შემოდგომაა, ცვივა ფოთლები,
ქარი, სიცივე არის გულუხვი,
მაგრამ მე აპრილს ვერ დავშორდები,
ფეთქავს იმედი გულის კუნჭულში.

მანამეთ სხვის გამოც...

მანამეთ, ჩემს გამო, სხვის გამოც,
ათასჯერ მესროლეთ ტყვია!..
ნაძრახი არ მომცეთ სიცოცხლე!
არა მაქვს სხვა რამე მიზნად,
ოღონდაც, ტალახში ნუ გამსვრით,
სხვის გამოც, მესროლეთ ტყვია!...

ფანოანი

ჯ. იოსელიანს

არც ადვილი არის ამის განსჯა:
რა მოვლენას ერქვა – „ეს სახელი“...
ეს მოვლენა არის ერთი, განა?
დაისაჯა, დამახინჯდა ერი...
ვინ განსაჯოს? – ვინ დაადოს ხელი,
ყველაფერს აქვს თავის განანესი...
სიმახინჯე! – ამას თუკი ერქვა,
მაშ, მიზანიც იყო ერთადერთი –
„მისი“ სახე დაგვენახა ჩვენში...

თუკი სათქმელი...

თუკი, სათქმელი ბევრი დაგროვდა,
დამძიმებულმა რომ არ იარო,
უნდა დანერო, უნდა გამოთქვა,
სხვას ფიქრი შენი გაუზიარო...
სხვასაც ჰქონია სათქმელი ბევრი,
რითმები თითქოს კიდეც გახედნა,
თითქოს სწყალობდა ამაში ბედი,
სიტყვის თქმა მაინც ველარ გაბედა...
გამბედაობა თუკი გეყოფა:
იყოს თამამი სიტყვა და აზრი...
მკითხველი მაშინ უფრო გენდობა, –
თუ არის სიტყვა წრფელი და სალი.
რა განიცადე, რა დაინახე,
ხალხს ყველაფერი აინტერესებს
და ელოდება დამშეულივით,
გრძნობით გადმოღვრილ ნამდვილ სტრიქონებს.
ყოველი აზრი – აზრია ქვეყნად,
თუ წარმოიშვა იგი საერთოდ;
იპოვის ალბათ, მას ვინც დაეძებს
და აქვს უფლება რომ იარსებოს!

* * *

შემოდამებას შემოჰყვება
რახსისფერ ფრთებით,
ჩამოატარებს, ჩამოუშვებს
ბინდისფერ ფარდას;
დაეკარგება ყველა საგანს
ცხოველი ფერი,
შემომჩეჩებს სევდიანი
ამბების დასტას –
ჩემს მოგონებებს, ლამაზ დღეებს
დაალბობს ცრემლით...
თვალს გავაყოლებ ოქროსფერი
სხივების ჩასვლას,
ამაოდ ვეძებ სიბნელეში
ოცნებებს გამქრალს.

სიცოცხლის ბოლოს...

გამუდმებულად კრთის და კანკალებს,
როგორ მიაგავს სიცოცხლე ფოთოლს;
მისი სიმშვიდე ჰკიდია ყუნწზე,
ჩვენი – ყოველთვის დალეულ ბენწზე...
გაჰყვება წვიმას, ქარიშხალს, ნიავს,
თუ შემოდგომის ღამეულ წყვდიადს,
იქნებ, ნარნარით ჩაეშვას წყალში
და მდინარებას გადაჰყვეს მისას.
იქნება იცდის, თუ როდის მოთოვს,
სიცოცხლეს მისას რარიგად მოშთობს...
არავინ იცის – სიცოცხლის ბოლოს, –
რა ელოდება გაცრეცილ ფოთოლს...
გზის გასაყართან მორჩილად ვიცდით,
როდის მოგწყდებით არავინ იცის...
ჩვენ ვემსგავსებით ცახცახა ფოთოლს,
სიცოცხლის ბოლოს, სიცოცხლის ბოლოს!..

***

გადაუვლია მის თავზე
ომს, ქარტახილებს უამრავს,
ხმალამონვდენილ მეომარს
ქვეყნად ბევრი რამ უნახავს.
ახლა დამნდარა ვნებები,
ყველა არაკებს ბუხართან, –
წარსული, სიტყვა – საქმენი
ზღაპრებად შემოუნახავს...

**ვჩქარობ, არ ვჩქარობ,
ერთი ფასი აქვს...**

მე ვიცი, ჩემი თვალების ფერი,
ოდესღაც, ჩემში მზე რომ ანთეს...
ახლა, თანდათან ყველაფერს ვხვდები,
არ ვიცი მხოლოდ, დრო რას დაარქვეს...
ამის გაგება ყოველთვის მიჭირს:
საიდან მოდის... საითკენ მიდის,
მაინცდამაინც აქ რატომ ვიცდი...
ან ჩემი დროის რატომ ვარ შვილი?...
მაშინ და როცა, ახლა და მერე,
რა იზომება? რას ადარებენ?..
ვჩქარობ, არ ვჩქარობ ერთი ფასი აქვს
და ვერ ვგებულობ, წინ ვარ თუ ბოლოს...
რალაცას რალაც ხომ უნდა მოჰყვეს?...
არადა... რალაც, მეც ვგრძნობ, რომ იძვრის...
მას ვერ ვუწოდებ ჩქარულს, ან მდორეს,
ის ერთი ტემპით მიდის და მიდის!..

გვიან ინანებ...

სჯობს, რომ არ იყო მონა-მორჩილი,
გისაყვედურონ, გითხრან უარი...
განა, ყოველთვის „კეთილშობილი“
არის მართალი და უტყუარი?

ვერ ჩაეტევა რკინის ჯავშანში
დიადი სული გამომწყვდეული,
გვიან ინანებ თუ კაეშანში
ჩაქრება სული გამორჩეული.

თუ იკვეთება სწრაფვა-მიზანი,
თავდაჯერება – ბრძოლის უნარი,
ბედის რჩეულიც სწორედ ის არის,
მის გვერდით დგება, სწორედ, უფალი...

„იორეთ“*

(როლანდ ჯანაშვილის ხსოვნას)

მეგობრები ჯანას საფლავზე – გეთსიმანიის ბაღში,
მისი გარდაცვალებიდან 20 წლის შემდეგ

რადგან წლებმა ყველაფერი შეინირა,
ჩვენ ცოცხლებმა ერთმანეთი ვერ მოვნახეთ.
ახლობლებმა წმინდა მიწას მიგაბარეს
და სიმშვიდით ამ ქალაქში განისვენებ...
ამ მიწაზე ფეხი დავდგი მონინებით...
შენს ძმობას და ვაჟკაცობას გეფიცები,
ახლა შენთან ჩამოვჯდები ცივ საფლავზე,
ახლა ტირილს ველარავინ ვერ დამიშლის,
აქ, ვერავის გავაკვირებ ცხელი ცრემლით,
არც არავის არ აკვირებს მწარე ხვედრი,
ეს ხომ ცრემლით გაჟღენთილი ძველისძველი –
ქალაქია „ირა შლემის“ და გოდების...
ძველებურად მილიმოდე როგორ მინდა,
ძველი გრძნობით, იმ დროის და იმ ხალისით,
აჰა, ძმაო, მოგიტანე ჩვენი მიწა –
დიდი სუნთქვა ქუთაისის და მაისის.
ჩამოვჯდები... ჩემს ამბებსაც მოგიყვები:
სად ვიყავი, რა ვიყავი, რა გადამხდა...

* „იორეთ“ შემოდგომისა და გაზაფხულის პირველი წვიმა ისრაელში.

რომ დავლიე ბევრი წლები მოთმინებით,
მეგობარო, შენი ხელი რარიგ მაკლდა...
ალბათ, გიკვირს შევერცხლილი ეს ჭალარა,
ამ ცხოვრებამ განა მარტო ეს მაკმარა?
შენ კი, ძმაო, ეს ჭალარაც არ გელირსა,
მიგვატოვე უდროოდ და ახალგაზრდამ...

გეტყვი, ალაღად, გულში რაც მიდევს:
რომ გადავლახეთ ყველა კარიბჭე,
რომ შევასრულეთ ყველა პირობა,
არც რას ვეძებდით, არც რა გვინდოდა,
ვინა ვართ, რა ვართ – არ გვიძებნია
და სიყვარული არ გაგვიყვია.
რომ მეგობრობის დავდევით ფიცი,
რომ მეგობრობა რა არის ვიცით,
ჩემო ძვირფასო, არც ვაზვიადებ,
ჩვენ მეგობრობა გავადიადეთ!..

როცა ქალაქის კედლებს გამოვცდით,
როცა ქალაქი დავტოვეთ მალღა;
მალე ღრუბლები წამოიშალა
და გაგვაკვირვა წვიმამ და ქარმა,
ვთქვით: ჩვენთან არის ახლოში ახლა
და მიგვაცილებს მეგობრებს ჯანა...
ჩვენ გავიხსენეთ მისი სიტყვებიც,

როცა წავიდა ზეცაში მაღლა:
„წვიმა პირველი – უკანასკნელი“...
წვიმა პირველი – მაისის წვიმა
საბედისწერო აღმოჩნდა, მართლაც...
ის მოუთმენლად გველოდა ალბათ,
წვიმას ატანდა თავის დარდს – სათქმელს,
მისი ლილინი და ქარის ნანა
მიგვაცილებდა დაკლაკნილ გზაზე:
„შალომ იორეთ,
გეშემ იორეთ,
თოდა ხავერიმ, ანი სმეხა...
ლეითრაოდ ხავერიმ,
ბეზეირუთ ხავერიმ,
ლეათ, ლეათ, ხავერიმ!..“
პირველი წვიმით მოგესალმებით!..
მადლობა, მეგობრებო, ამიხდა ნატვრა!..
მადლობა, მეგობრებო!..
ნახვამდის, მეგობრებო!..
იარეთ ფრთხილად, იარეთ წყნარად!..

* * *

სული ლაჟვარდებით – მზესთან ნაფერია,
ფრთებზე დაფენილი – სივრცე – აფრებია,
სული წმინდათ-წმინდა – მაღლით ნაფენია –
ცათა – ანგელოზთა დასი ახვევია...
სული დამშვიდებას ველარ ეღირსება,
სანამ ფანტაზიას ბინდი ეფინება,
სანამ ცრემლებია – არის განზილება,
სანამ წარმოსახვას თვალი ანილადებს...
აქ თუ, მიწიერი ტანჯვით მემუქრება,
აქ თუ, ყველაფერი მხუთავს – მავერანებს,
სული დაბრკოლებას ველარ ეგუება, –
ჰოდა, ამ ქვეყნიდან, დროა, წამიყვანეთ...

მოგონება

დიდი ზამთარია... გადაუღებლად თოვს...
ის ციხეშია გამომწყვდეული, მე კი გორდის
მთებში... სიცივეა და თოვს:
უიმედობა, უიმედობა, უიმედობა...

შენ გაყინული ზიხარ ბუხრის წინ
და თვალს უშტერებ, იმედით შექმნილ,
ამ გაზაფხულის კიდევ ერთ აპრილს...
ბუხარში ცეცხლის გიზგიზებს ალი,
ფანჯრებს ასკდება წყეული ქარი...
შიში თუ გიპყრობს, სიცივეს თუ გრძნობ?
თუ უკვე გახდი ყინულის ქალი...
დარჩები, ნახვალ, მოვლენ თუ ნავლენ
ნუთუ ეს შენთვის სულერთი არის?
ხედავ? – დაფარა მიდამო თოვლმა,
გესმის? – საშინლად ზუზუნებს ქარი,
მაგრამ შენ უკვე მთლად გაყინულხარ
და აღარაფრის არა გაქვს თავი...
...მაგრამ, შენ იცი, ახლა სადღაც შორს,
ვილაცას შენზე ანუხებს დარდი,
ვილაცა შენგან მოითხოვს შველას –
სიცოცხლეს ითხოვს შენგან ის კაცი...
იცი, რომ ახლა ზამთარი არის,

იცი, რომ ახლა სიცივე არის...
შენ ისიც იცი, მოვა ზაფხული,
პაპანაქება აგვისტოს დარი...
მაგრამ... ყინული აღარ გადნება,
თქვენ ვერ გაგათბობთ სიცხე და დარი...
შენ გაყინული ზიხარ ოთახში,
ბუხარში ცეცხლის გიზგიზებს ალი,
შენ აღარაფრის არა გაქვს თავი...

დუმილი

სულს სიმარტივილე რარიგად ამკობს,
როცა მის წიაღს ნათელი მოსავს,
ზოგჯერ დუმილი უფრო მეტს ამბობს,
არც ერთი სიტყვა არ იძვრის როცა.

გულისთქმა ზრახვებს არავის ანდობს,
თავისთვის იღვნის, შფოთავს და როკავს,
რამდენი ბოლმას – დუმილში ახრჩობს, –
აუტანია უსიტყვო ძრწოლას.

დუმილი მოჰგავს ვულკანთა ნაშობს,
სინყნარის ქერქვეშ ხმაური ბორგავს;
როცა სიჩუმეს არასგზით არ თმობს,
მაშინ დუმილი ყველა ხმას ახშობს.

უნაზეს ტრფობას სხვა სხივი ახლავს, –
რა შეედრება უსიტყვო ამბორს;
როცა დუმილი თავის ხმას კარგავს,
მაშინ ხომ იგი ყველაფერს ამბობს...

ავი ღრუბლები

ცის კიდე ჩამოაბნელეთ,
კარვები გიდგათ საავდრო,
სამგლოვიაროდ მორთულხართ,
ცისიერ გინდათ დაჯვართ.
საით მიდიხართ ღრუბლებო,
დარდი რამ მინდა გაგანდოთ:
ავი ფიქრი და ნუხილი
ცხოვრებამ რატომ დამანდო?!
ან უიმედო ცრემლები,
რამდენი უნდა დავღვარო?..
გსურთ, დააბნელოთ ცის კარი,
ჭექა-ქუხილი გამართოთ;
თქვენი მრისხანე სურვილი,
ვის მიმართ უნდა აღმართოთ;
ეს ჩემი ტანჯვის ცრემლები
ვის კარზე გინდათ დაღვაროთ?
იქნებ, ის მაინც დაინდოთ,
იქნებ, ეს მაინც გადადოთ!..

ვაშლს ღეჭავს ევა...

ვაშლს ღეჭავს ევა,
სისინებს გველი...
ეს, მერამდენედ?
თავის ქვეყანას
ანადგურებს
„მშფოთვარე“ ერი!..

შიიძლება...

შიიძლება მე ამაღამ გავგიჟდე
და შეშლილი დამიძახოთ ქალი...
შიიძლება მე აქედან ნავიდე
და არაფრის არ დავტოვო კვალი...
ჩემი ფიქრი არ არსებობს რაკი,
გრძნობა ჩემი გაიყინა რაკი,
ჩარაზული გამოაღეთ კარი,
შენობები ვერ დაიტევს აჩრდილს...
სადღაც მიჰქრის ანთებული კვარი,
ახალ მნათობს გზას უთმობენ ცაში,
მე არა ვარ ამ მინის და ამ ცის...
ვარსკვლავის გზას მიუყვება კვალი...

ამ ვნებებს არა აქვთ სადავე

ჯიუტად მივყვები აღმართებს,
გრძნობები ცდუნებებს აღძრავენ,
დალლილი გავცდები ამ საზღვრებს,
ჩვენს ვნებებს არა აქვთ სადავე.

ეს გული ვიდრე ცრემლს დამადენს
ჩემს ნეშტსაც მიიღებს სამარე,
სამყარო ივინყებს? – არაფერს,
დრო-ჟამი ყველაფერს ღალადებს.

ფუჭია განცხრომა, სავანე,
ვერაჟინ ასცდება განანესს,
სანამ მზე ცის თაღზე ანათებს,
ქვის ლოდიც მიიღებს განაჩენს.

როცა სვე დღის ნათელს გადაკვეთს,
ვნებები ეგების ჩანაცრდეს,
თუ მადლი არსს ნათელს გადაფენს,
სიტყვები ხმას ლოცვად აღავლენს.

მე მოვალ შენთან...

მე მოვალ შენთან
და გადაგიშლი გულს –
გეტყვი: ძვირფასო,
გავიდა წლები...
და მოგიყვები სიცოცხლის ბოლოს,
როგორ მიყვარდი, როგორ მიყვარდი...
ალბათ, მიხვდები, როცა შეგხვდები,
რომ დაუნდობლად მათოვდა წლები;
გამოვიარე ზამთრის სიცივე,
დაუნდობელი ყინვა და სუსხი...
ქარშიც, ნვიმაშიც და ქარიშხალშიც
მე შენ მახსოვდი...
მე შენ მიყვარდი!..
როგორც გამზრალი – საბრალო ჩიტი,
შევიკედლე და ჩავბერე სული,
დიდი სიფრთხილით და მოფერებით
გადავარჩინე ეს სიყვარული!...
„მე მოვალ შენთან
და გადაგიშლი გულს,
არ ვიცი, „ტკივილს იგრძნობს თუ არა“,
მაგრამ, მე მჯერა, გამოწრთობილი
და გამოცდილი ეს სიყვარული
ზეცაში ავა!..

უფალი გვისმენს

თვალი აქვს კედელს,
ხეს, ფოთოლს, ტყესაც,
ის ყველგან არის,
ყოველგან მოვალს!
უფალი გვისმენს,
უფალი გვხედავს,
როდესაც ვცოდავთ!
ის ყველგან არის,
ყოველგან მოვალს!
უფალი გვისმენს,
უფალი გვხედავს,
როს ვდგებით ლოცვად!

კაცის ღირსებები რადგან გაინირა!..

სული სიმნარისგან ისე დამიმცირდა,
ჩემი სათნოება, ვგრძნობ, რომ დამიმწირდა,
კაცის ღირსებები რადგან გაინირა –
ჩემი კილობანი რადგან ჩაიძირა!..
გულმა ჭრილობები ველარ დამიშვიდა,
მტერმა იმედები ისე დამიმინა,
მხედარს დავემგვანე – მორთულს ბრძოლის წინათ,
მძიმე საჭურველი მხრებზე დამიმძიმდა...

* * *

როდესაც ლოცვანს ავიღებ ხელში,
შეუცნობელი ბუტბუტებს ჩემში:
ღმერთო, მომმადლე ნათელი სხივი,
ღმერთო, მიბოძე წმინდანთა ნიჭი;
რალაც რომ იწვის, მოჰყავს ზენა ქარს,
პატარა კვარი ჩაუქრობელი,
წმინდა ხატებთან, იქნებ, ჩვენცა ვართ...
თუ ზეციური განაგებს ყოველს,
თუ მიწყალობებს, მდაბალს და უღირსს,
იქნება, ჯობდეს, ნრფელი სიტყვებით,
თვითონაც წარვსდგე წინაშე უფლის.

ფრთხილად, მარიონეტაჰო!..

*მათ, ვინც ჩვენს კულტურას ანგრევს
თავისი „მოღვაწეობით და შემოქმედებით“.*

ჩვენ შეგვშვენოდა დამპყრობლებთან ბრძოლა გმირული,
გვაძლიერებდა ნამებული **ასიათასი**.
ახლა კი, მოდის განსაცდელი სახეშეცვლილი,
ახალი ჭირი, ვერაგული და შემზარავი!..
გსურთ! აღასრულოთ სამარცხვინო თქვენი გეგმები,
ხელის მოქნევით დაანგრიოთ ჩვენი სიმდიდრე!
ვერცერთ დამპყრობელს, თუნდაც სასტიკს, ვერ შეგადარებთ,
თქვენთან ბრძოლაც კი დაგვამცირებს – დაგვასამარებს!..
თქვენ იკვებებით, უსუსურნო, ბილწი ბალღამით,
გადმოგდებული, ნათხოვარი, სხვისი მათარით.
ვინ გამოგთითხნათ – აგაშენათ ბილწი მასალით,
საიდან მოდის დაწყევლილი თქვენი მარაზმი,
რა შთაგონებას მივანერო თქვენი ნასაქმი
ან ისტორიას რა უფლებით უნდა შეეხოთ?!..
თქვენი ნაღვანი – მკრეხელური შემოქმედება
კაცობრიობის ნაგავსაყრელს მალე აავსებს!..
...არც კაცი გქვიათ და არც ქალი, უსახურებო!..
მოგ ზავნილებმა, დემონებმა ხორცსხმა დაინყეთ.
დაწყევლილი ხართ, დაგმობილი – თავად უფლისგან, –

მართლაც, ეშმაკის ნაშიერნო – არაკაცებო!..
პრეტენზია გაქვთ, გააშავოთ თეთრი ფურცლები,
გადმონთხიოთ მომწამლავი თქვენი აზრები.
გადაშენდებით! კლონირების სუსტო კლანებო, –
კაცობრიობის სამარცხვინო ეგზემპლარებო!..

დედა

ვერ სჭრიდა ხმალი, მწუხარება და ვერცა წყევლა,
ის იყო გმირი, ყველა დროის გრძნობათა ნება,
ჩამოღვენთილი სხეულისა მალამოდ დენა,
ეს იყო მცველი, ანგელოზი – კერიის დედა.

არის სიცოცხლე, სიყვარული და განახლება,
ომმა, მახვილმა, სისასტიკემ ვერ გადათელა;
ჩვილთა მფარველი, მოალერსე, ფარული ზენა,
ობლის კარებთან გადარგული ალვა და თელა.

გთხოვ, მაპატიო, დამიფარე, მიშველე დედა, –
მსხვერპლსაც და მეხრმლეს აღსასრულად ეს აღმოხდება;
თუკი, წარწყმედად ეს ხელობა არგუნა ღმერთმა –
დედა ჯალათის საცხოვნებლად დაიწყებს ღვენთას.

დრომ ვერ შეცვალა, ვერ შელახა, ვერ გადაფერფლა,
მორწმუნეთა და ურწმუნოთა არს თაყვანცემად;
ხელშეუხები, შეუვალი – უბრძენეს ბრძენთა,
განურღვეველი, შეუმცდარი – რწმენათა-რწმენა.

რაც უჭკნობია, სათუთია, აროდეს კვდება,
არის სახელი, ერთადერთი – მშობელი დედა.

ვერ გაპატიებ!

უთანასწორო თუნდაც,
ბრძოლაში თუ დამამარცხებ, –
მე გაპატიებ...
ღალატს!
სიშლეგეს!
ფუძის ამოთხრას!
ქვეყნის დაქცევას!
ვერ გაპატიებ!..

ეს ის ფერია

ლაჟვარდისფერი რა ფერია? –
მივყვები განცდას...
რა აირეკლავს – ალამაზებს –
საიდან გაჩნდა? –
ყველაფერს ხომ აქვს ზომა-წონა,
ფერი და გამა.
იქნებ, ეს ფერი მოგვაგონებს
ძველისძველ ამბავს
(და ნუ მივყვებით, მანდამაინც,
თვალხილულ განსჯას),
იქნებ, ეს ფერი კიდევ სხვა ფერს,
რომელსაც არ ჰგავს,
მას აირეკლავს –
გარდასახავს,
და გრჩება განცდა –
ეს ის ფერია, ძველთაგანვე
რომელსაც ახლავს,
ეს ის ფერია,
მანდამაინც,
რომელსაც არ ჰგავს...

აზრის უფლება

სჯობს, რომ არა თქვა
და თუ მაინც თქვი,
იქვე შეცდომაც დაშვებულნი არის უთუოდ!..
აზრი ვის უნდა?!
ვინ დაეძებს,
ანდა ვის აწყობს?!
აზრს დაცვა უნდა
იარალის ძალით,
„მანქანით“!..
უიარაღოს, სუსტს, უმიზნოს, უმისამართოს
აზრი რად უნდა?!
სასაცილოა მისი აზრი და უადგილო...
აზრს აზრი აწყობს,
აზრი იცავს, აზრი განაგებს!..
თუ ზღაპრებს ყვები,
ბაიათებს, ანდა არაკებს,
არავინ გეტყვის: ჰეი, მეზღაპრე,
დროა გუდას პირი გაუკრა!
მაგრამ?! – ვაითუ, გადაადგი ფეხი ნაკრძალში...
ნუ გაირჯები, ნუ დახარჯავ დროს მის დაცვაში.
...სასაცილოა, მაშინ აზრი და უადგილო...

რატომ მიყვარდი?

რატომ მიყვარდი? – გეტყვი სიმართლეს,
შენ გიზიდავდა სულის სიმაღლე,
აზრი გიჭრიდა, ჭკუა-გონება,
არ ხარბდებოდი ოქრო-ქონებას.
რატომ მომწონდი? – გეტყვი სიმართლეს,
არ გატყუებდა ყალბი სიმაღლე,
სხვისგან სამართალს შენ არ ელოდი,
გამუდმებულად შენს თავს ებრძოდი.
რატომ მიყვარდი? – გეტყვი სიმართლეს,
შენ გაკვირვებდა უფლის სიმაღლე,
შენ მის კარებზე აკაკუნებდი
და მის სამართალს ელოდებოდი.
რატომ გელოდი? – გეტყვი სიმართლეს,
შორეული გზის სხივი – სინათლე
აღმოგაჩინე და დაგინახე...
მე შენ მიყვარდი, მე შენ მომწონდი,
მე შენ ყოველთვის გელოდებოდი!..

ის კაცი გაიმარჯვეს

ვისაც სიცოცხლე უყვარს,
მშვენიერებას აქებს,
უყვარს სამყაროს ხილვა,
ცისმარე თვალებს ახელს,
ვინც უფლის ძალას ხედავს
და მის სამართალს არჩევს,
სულს სათნოებით კვებავს,
სიძულვილს საზღვარს ადებს,
არ დევნის თვისთა მსგავსთა,
გულს სიყვარულით ანთებს,
უყვარს მოყვასის შველა,
სამადლო საქმეს არ სდებს,
აქებს შრომას და გარჯას,
გონებას აჯანსაღებს,
არ არის სხვების მონა,
არ ეპუება თავხედს,
იცის ცოდვა და მადლი,
გულს სინანულით ავსებს,
ვინაც დიდებით მოვა –
ის კაცი გაიმარჯვეს!

სარჩევი

მნამს	7
თუ ბედი ინებებს... ..	9
სული ქართველთა	11
პოეტი – პოეტს	13
სევდის ანგელოზი	14
ავი სიზმარი	15
მე მესმის შენი... ..	16
ღვთაებრივი განაწესი	17
ათას წლის შემდეგ	20
ეპოქა	22
სიკეთის მარცვალი	24
ცას შესევია ავი კალია	25
სიცოცხლე ადიდა	25
მე არ ვარ შარლი... ..	26
კერიის მფარველი	28
ვაი, რა ცუდად დაგვჩემდა	29
ასწლოვანი ცაცხვის ხე	30
სირცხვილი ჯალათებს!.. ..	32
გაზაფხული მოგილოცე დედა	34
გრიგალი შეცვლის ჩვეულ განედებს	35
ბერმუხა	36
*** (არ მიყვარს...)	37
მზეა დაკარგული	38

აპრილია	41
ჩირალდნით ხელში	42
მზეჭაბუკი	43
ქართველის მინდვრები	44
მოვა თაობა	45
ქარავანი ცათა	46
აჩის	46
გაზაფხულია	47
ნისლები	48
რეიტინგომანია	50
*** (ბრძოლაში ნანრთობს...)	51
მზე ამოხდა	51
ქება-ძაგება	52
*** (რაც გადამხდა...)	52
თუ, პოეტური რამ არის შენში	53
ორსახა მთვარე	54
*** (შავი ტალღები...)	56
ცუცნა	57
არის ამგვარი	58
მზე აღიღდა	59
*** (მაშინაც კი...)	60
თქვენი სცენარით არ თამაშობს მემატიანე	61
*** (მე ვიცი კაცი...)	62
გმადლობ, უფალო!	63
ვერ ვცან კაცობად	64
ის და დემონი	65

თქვენი დროც მოვა	66
*** (ჩვენ ვწერთ...)	67
*** (გაივლის წლები...)	68
მედვას დაბრუნება	69
ზამთარი დადიანების სასახლეში	72
კოლხეთი	73
მუზა	75
საფეხურები	76
ღმერთო, დასწყევლე ბოროტი	78
ნიღბები	79
უთხოვარის ხე	81
გზა ნათელისა	82
შენ უწყი, უფალო... ..	83
ხეჭეჭური	84
ადგილის დედა	86
გორდის მთებს	88
ტირანი	90
ვუძღვნი პატრიარქს	91
მზემ დაუშვა ფარდა	92
ეს ყველაფერი მაკვირვებს!.. ..	93
*** (თუ ის არ არის...)	94
ჩემს ანგელოზს	95
ბრძოლა დაინყო... ..	96
საზოგადოების კალაპოტში	97
თუ გული არ გტკივა	98
არ მავინყდება!.. ..	99

რალაც მეორდება	101
ქარს	102
არ ჰგავდა ყვავილს	103
დაჟანგდა პაპის დუქანი	104
*** (ალარ დამიმატოთ...)	105
ბედის მხედარი	106
რა ხალხი ხართ?!	107
ბებერ მუხას	108
სიზმარი	109
ბედისწერა	111
კვლავ ველოდები მზეს და განთიადს	113
ციური მადლი ვისაც უცვნია	114
ბრძენი – პოეტი	115
აზრი მებედება	116
...რომ დავიბადე აპრილის თვეში	117
ცვლა	118
შეხვედრა	119
რალაც ირხევა	120
ქართველ ხალხს!	120
მწუხრის ლანდები	121
პოეტს...	122
თამარ ლობჟანიძეს	123
მეგობარს	124
ვუძღვნი ადამიანებს	125
მასზე და მანვე (ადამიანზე)	126
ვინ არის იგი?..	127

დედამინაზე რატომ ჩამოდი?.. (ბიძინა ივანიშვილს)	128
*** (დახუნძლულ ფრთათა...)	129
სოსო შალამბერიძეს	130
იქნება შევძლო...	131
რა აფერადებს კაცის გვირგვინს?..	132
*** (გთხოვთ, ნუ შეწუხდებით...)	133
თვითმკვლელობა	134
მან ანგელოზი იხილა ჩემი	136
სკვინჩავ, რას ამბობ?..	137
კესანე	138
მარიამობას	139
*** (უმზრდე სამყაროს...)	140
დაბადებიდან მე მქონდა შიში	140
*** (პატარა ჯუჯა ბრონეული...)	141
ბედის ხათაბალა...	142
*** (რალაც სათქმელი მაქვს...)	143
ორ არსენას – ბაბუას და შვილიშვილს	144
*** (შემოდგომაა, ცვივა ფოთლები...)	145
მანამეთ სხვის გამოც...	145
ფენომენი	146
თუკი სათქმელი...	147
*** (შემოლამებას შემოჰყვება...)	148
სიცოცხლის ბოლოს...	149
*** (გადაუვლია მის თავზე...	150
ვჩქარობ, არ ვჩქარობ, ერთი ფასი აქვს...	151
გვიან ინანებ...	152

„იორეთ“	153
*** (სული ლაჟვარდებით...)	156
მოგონება	157
დუმილი	159
ავი ღრუბლები	160
ვაშლს ღეჭავს ევა...	161
შეიძლება...	161
ამ ვნებებს არა აქვთ სადავე	162
მე მოვალ შენთან...	163
უფალი გვისმენს	164
კაცის ღირსებები რადგან გაიწირა!..	165
*** (როდესაც ლოცვანს...)	166
ფრთხილად მარიონეტებო!..	167
დედა	169
ვერ გაპატიებ!	170
ეს ის ფერია	171
აზრის უფლება	172
რატომ მიყვარდი?	173
ის კაცი გაიმარჯვებს	174

დაკაბადონდა და დაიბეჭდა
შპს „მამ-პოლიგრაფის“ მიერ
ქუთაისი, ა. წერეთლის ქ. №186
ტელ.: 0431 23 45 54

